

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 21-23 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0237
УНІОСОУ: 435-8740
— Тел. а Ню Йорку: (212) 684-7412
УНІОСОУ: 684-7537

PIK LXXX Ч. 29. ДЖЕРСІ СІТІ І НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 15-го ЛЮТОГО 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, FEBRUARY 15, 1973 No. 29. VOL. LXXX

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 14-го лютого 1973 р.

ІЗ ЗАХІДНОГО ВІЛГОГО ДОМУ В САН КЛЕМЕНТЕ, Каліфорнія, повідомили, що президент Р. Ніксон вислав кошички секретаря торгівлі Пітера Пітерсона до Західної Європи. Він має за завдання позувати в різних країнах із станом американського долара, курс якого вдалося понизити в Зах. Німеччині, Данії та в інших країнах. За кордоном вартість американського долара вже обнижжє на 10 від.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД У ВАШИНГТОНІ на Дистрикт Колумбія заблокував урядовий дозвіл на прокладення через Аляску нафтопроводу, заперечивши таким чином рішення Федерального дистриктового суду. Той нафтопровід із багатьох на нафту півночі мали прокладати ще в 1970 році, але справу затримали в суді різні групи охоронці природи. Вони вважають, що нафтопровід через Аляску буде завичувати атмосферу, негативно вплине на тваринний світ Аляски тощо.

ПЕНСИЛЬВАНІСЬКО-ЦЕНТРАЛЬНА ЗАЛІЗНИЦА повністю відновила рух поїздів після одноденного страйку. Конгрес схвалив законопроект про стримання страйку на 90 днів, а президент Ніксон його підписав. За цей час має прийти до порозуміння між управлінням залізниць і Об'єднаною Транспортною Спільнотою.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗАМОВИВ У ЗСА 10 тисяч реактивних літаків великого радіусу дії, типу "Бомб 707". У Сіатлі готуються до зустрічі групи інженерів і техніків - китайців, які незабаром прибудуть, щоб пройти відповідний випиці для направи таких літаків. Будуть тренуватися у ЗСА й китайські пілоти.

НА АМЕРИКАНСЬКОМУ ЕСКАДРОВИМУ МІНОНОСЦІ "Бейджером", який був на водах поблизу Сан Дієго, Каліфорнія, вибухнула в машинному відділі пожежа. Життя у людей не було, але під час гашення вогню зашкодили три моряки. Останнім часом збільшилася кількість різних випадків на американських кораблях військових флотів.

НА СТЕПЕН АНГЛІДІ ВИБУХНУВ ГАЗ у велетенському природному підземному сховищі. Є побоювання, що всі 43 робітники там загинули. Рятувальні команди знайшли вже кілька десятків трупів, попечених так, що їх годі розпізнати.

КАДЕНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТА КІПРУ АРХІЕПІСКОПА МАКАРІОСА продовжено на чергових п'ять років порядком асимиції з уваги на те, що він не має опонента. Прокламація в цю справу оголошено на понад 100,000 зібранні мешканців столиці Кіпру Нікозії. У своєму виступі на цьому зібранні Макаріос засудив недавні терористичні акції приналежності до "Кіпрської Армії".

В ЧІЕ РОЗГОРТАЄТЬСЯ ВИБОРЧА КАМПАНІЯ у зв'язку з виборами до Конгресу 4 березня. Вибори ці заплановані як випробування сил між марксистським режимом С. Алленде і християнськими демократами та націоналістами, які контролювали попередній Конгрес. Кампанія має гострий характер і супроводиться заходами між окремими групами.

В ДОМІНІКАНСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ мали місце сутички між військами президента Балаягуера та лівими домініканськими партизанами, які висадилися на острові з підлогою повалити режим Балаягуера, маючи активну підтримку Куби. В Санто Домінго уряд зосередив панцерні частини, рахуючись з можливістю нападу партизан на столицю.

У ЛЮДЕННІ В'ЄТНАМІ ВІДБУВАЄТЬСЯ РЕОРГАНІЗАЦІЯ системи і форм американської допомоги. Дотепершні військові позиції перебирають цивільні американські службовці, яких закріплював Департамент Оборони, або які будуть підпорядковані Державному Секретаріату. Інформують, що число американських цивільних спеціалістів у Південному В'єтнамі досягне яких 10,000 чоловік. Одним з їх основних завдань буде переведення військ в'єтнамського персоналу.

ІНДІЯ ПРАГНЕ ДОБРОСУСІДСЬКІСЬ ВІЗМІН з ЗСА. Таку заяву склав речник індійського міністерства закордонних справ, стверджуючи, що в плані уряду Індії є відновлення і розвиток нормальних і приязних взаємин з ЗСА. Ця заява появилась порядком висвітлення на інформацію про повне напруження між Індією та ЗСА у зв'язку з останньою промовою Індіри Ганді, в якій вона скритикувала зовнішню політику ЗСА.

УРАД ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ВІДКИНУВ проєкт північнокорейського комуністичного уряду підписати мирний договір між обома корейськими державами і в цей спосіб формально закінчити існуючий в Кореї воєнний стан. Південнокорейські кола вважають, що у випадку підписання такого договору буде скасоване Командування Об'єднаних Націй та будуть відведені з Кореї американські військові частини.

Інженер Михайло Почтар помер в Ньюарку

Ньюарк, Н. Дж. — У неділю, 11-го лютого ц. р. о год. 6:30 ранку в лікарні Лівінгстона, Нью Джерсі, помер на 47-му році життя від серцевої атаки інженер Михайло Почтар.

Інк. Михайло Почтар був загальною відомим громадсько-політичним діячем на території З'єднаних Штатів Америки. За своїх студентських років він брав активну участь в організації студентського русі, а особливо в СУСТА, якої він був співосновником та довголітнім членом управи. Відомий різні функції. Від молодих літ належав до Спілки Української Молоді в Німеччині, а після переїзду до ЗСА активно взяв участь в організації Спілки Української Молоді Америки. В місцевому Осередку СУМА ім. полк. Е. Кошового діяв як активний член управи. Рівночасно був головою, секретарем чи членом управи. Рівночасно був членом Головної управи СУМА, а останньою членом Головної Контрольної Комісії СУМА. Був членом ТУСМ і ветераном корейської війни.

Крім праці на відтинку студентських і молодечих організацій, Почтарний живо цікавився суспільно-громадським і політичним життям місцевої української громади та української спільноти в Ірвінгтоні. З його смертю, українська громада в Ньюарку та українська спільнота в Ірвінгтоні втратили молодого, активно діючого члена. Осиротав дружина і двоє дітей.

Ніксон заповідає зміни у зовнішній торгівлі ЗСА, монетарну кризу використовує Москва

Вашингтон. — Монетарна криза, яка охопила західні держави Європи, ЗСА та Японію у зв'язку з труднощами американського долара, привела не тільки до повної девальвації долара, але дала поштовх до пристигнення заходів з боку ЗСА, щоб ввести далекоидучі зміни у дотепершній зовнішній торгівлі. Президент Ніксон поінформовав, що Адміністрація готує законопроект, на основі якого американський уряд матиме змогу кожночасно регулювати торговельні тарифи, вводячи, на касу, такі чи інші охоронні бар'єри. В плані уряду є довести вільну міжнародну торгівлю і одночасно зробити американські товари більш конкурентоспроможними на ринку. Девальвація долара була першим кроком до цього. Американський Конгрес в принципі позитивно оцінює заходи Адміністрації і передбачає девальвацію. Найбільш трудною матиме уряд з керівництвами профспілок (юній), які завжди домагалися і продовжують домагатися високих охоронних бар'єрів, коли йдеться про імпорту іноземних товарів. Для узгодження цього питання секретар скарбу Шульц та державний секретар Роджерс відбули конференцію з Джорджом Міні, президентом АФЛ-СІО. Як виявляється, не у всіх випадках вартість американського долара обнижжєлася на 10% у відношенні до інших валют. У випадках, наприклад, британського фунта і канадського долара, відношення майже не змінилося. Найбільше заборжувало відношення між доларом і німецькою маркою та японським єном. У цьому останньому випадку вартість сна порівняно з доларом збільшилася на фінансовому ринку на майже 14%. Очевидно, ніхто ще не може з певністю сказати, на яких ринках стабілізується відношення окремих валют до долара, зокрема з увагою на те, що багато країн, в тому числі й Японія, вирішили не визначувати валютного відношення, у зв'язку з чим вар. (Закінчення на стор. 5-14)

ЗСА і Куба виготовили пакт проти скоплювання літаків

Вашингтон. — Президент Ніксон заявив у вівторок 13 лютого ц. р. журналістам, що внаслідок тридцятих переговорів дійшло до порозуміння між Америкою та Кубою щодо спільного становища у справі скоплювання літаків. Державний Секретаріат повідомив у зв'язку з цим, що можна сподіватися підписання того договору в найближчих днях. Тим часом, за газетними твердженнями, переговори велися від листопада минулого року, коли комуністичний уряд Філіппін Кастра передав Америці за посередництва швейцарської амбасад, що Куба зовсім не зацікавлена у тому, щоб бути безпечним поблизу своїх літаків, які силою скоплюють в Америці літаки, допустившись раніше кримінальних злочинів. Американський Уряд погодився перегорювати у цій справі. Америка збрала буззання між Америкою та Кубою щодо спільного становища у справі скоплювання літаків. Державний Секретаріат повідомив у зв'язку з цим, що можна сподіватися підписання того договору в найближчих днях. Тим часом, за газетними твердженнями, переговори велися від листопада минулого року, коли комуністичний уряд Філіппін Кастра передав Америці за посередництва швейцарської амбасад, що Куба зовсім не зацікавлена у тому, щоб бути безпечним поблизу своїх літаків, які силою скоплюють в Америці літаки.

Американці схвалюють в'єтнамську політику Президента

Прінстон, Н. Дж. — Інститут Геллула для вивчення публічної opinio переіс опитування в 250 різних місцевостях ЗСА майже 1300 осіб, віком від 18 років і вище. Опитування виявило, що велика більшість американського народу прихильно ї позитивно оцінює заходи президента Річарда Ніксона та його Адміністрації, які довели до замирення чи припинення війни у В'єтнамі. Таку політику схвалили 77 відсотків усіх опитуваних, які відповідали на загальний запит, чи вони задоволені активністю Президента у зв'язку з В'єтнамом. На запит про те, як загалом справляється Річард Ніксон на найвищому становищі в країні, 68 відс. опитуваних також відповіли позитивно, вважаючи дії Президента цілком задовільними.

16 дебютанток на лікарсько-інженерському балу в Нью Йорку

Нью Йорк. — Для 10 лютого тут в готелі "Гер" відбувся традиційний лікарсько-інженерський бал, який влаштували Ньюйоркський Відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки і Товариство Українських Інженерів Америки. На балу були понад 600 осіб, з того більше як третина молоді, переважно студентів. На балу представлено 16 дебютанток, яким вручили пам'яткові конюшинки голови Секції дружин лікарів при УЛІПТА пані Олександри Терлецької. Бал відкрив привітальним словом головою Відділу УЛІПТА д-р Маріан Мігоцький, присутнім вітав теж головою Відділу ТУА інж. К. Церкевич, а дебютанток представляв інж. Любомир Калінич. До комітету, який підготував дебютанток, належали ще пані: Нана Соичинська, Віра Кушнір та Бля Процюк.

Згорів український монастир

Слов'єбург, Н.І. — Через несправність у опалюванні, вибухнула пожежа в цілковито згорів історичної вартості великий будинок Галицького, що його придбали українські католицькі Сестри чину Сестер Служебниць Марії Неустачоїч Помочи в 1967 році. Через кілька хвилин увесь будинок охопило полум'я і о 5-й ранку 3-го лютого, і хоча пожежу спробували погасити пожежники, пожежа була загаслена.

Північний В'єтнам звільнить передчасно 20 американських полонених

Ганой. — Комуністичний уряд Північного В'єтнаму повідомив асистента президента Ніксона Генрі Кіссінджера, як той ще перебував у Ганой, що комуністи рішили "надпрограму" звільнити 20 американських воєнних полонених ніби як жист доброї волі. Процедура звільнення їх в цьому тижні буде така сама, якою вона була для першої групи американських полонених, що в минулу неділю охоплювала 116 військовиків, які найдовше перебували в полоні. Полонених комуністи перевозять на летище під Ганой, де передіється їх за летию американської делегації. Вей ті подробиці формального звільнення полонених виготовила 4-членна Військова Комісія, яка урядово згідно з Паризьким пактом про закінчення війни у В'єтнамі. Всіх полонених перевозять транспортними літаками Сі-141 на летище базу на Філіппінах, де вони переходять негайно перші лікарські оглядини, дістають харчі, що їх заохочує, даруючи їм вістки від родин. Як дотепер виявилось — всі полонені знаходяться в непоганому фізичному стані, виснажені, але наздають здорові, й усі без винятку у періодичному моральному стані — врадувані й доволені. Щодо харчів — то першесте мають у звільнених полонених курка і морозиво.

Армія встановила свою контролю в Уругвай

Монтевідео. — Не вводячи пошкодження військ аміні в цивільній адміністрації, уругвайські збройні сили встановили повну контролю в державі, яку вони виконуватимуть з допомогою спеціально сформованої Ради Безпек. Ця Рада виключатиме комуністичні окремих родами зброї та міністрів внутрішніх і зовнішніх справ, оборони та господарства. На вимогу командувача уругвайськими збройними силами між армією та президентом республіки Хуаном Бодабери підписано окремий договір, який регулюватиме роль армії в управлінні державою. Добре поінформовані уругвайські політики кола заповідають далекоидучу чистку державного апарату, включно з уругвайськими дипломатами за кордоном. Уругвайське військово командувача у своєму комунікаті інформують, що армія рішлася на такий крок, щоб "відновити національні моральні цінності, патріотизм, суверенітет, ідеалізм, жертвенність, честь і силу характеру". Військові командири, які взяли участь у виступі проти цивільної адміністрації з прихильними політичними філософіями пенсіонаного генерала Маріо Акверрондо, який символізує уругвайський ідеал воля і далі зберігає свій вплив на політику уругвайської армії. Головною роллю в захопленні контролі в Уругвай відіграв ген. Естебан Крісті. Ідеологом цілого руху військовиків вважається полк Рамон Брабаль. Третім у цій групі є шеф з'єднаних штабів ген. Грегоріо Альварес. Позиція армії в житті Уругваю зростає після успішного подолання "поствамського комуністичного руху в містах т.зв. тумпаторів. Армія ставить собі за мету боротьбу з підіривними елементами та з корупцією в адміністрації.

Авраам Шіфрін провів пресову конференцію біля советської амбасад у Вашингтоні

Вашингтон. — Користуючись рішенням Найвищого Суду ЗСА, який скасовано дотепершні обмеження в пикетуванні таких чи інших будинків і установ і дозволено відбудувати цього роду демонстрації безпосередньо при вході до них, відомий жидівський діяч і довголітній в'єтнамський концентраційних таборів і тюрем Авраам Шіфрін провів у п'ятницю 9 січня ц. р. пресову конференцію при вході до советської амбасад у Вашингтоні. Оточений поліцією А. Шіфрін поінформовав присутніх а м е риканських журналістів про сучасне становище в СССР, зокрема про переслідування советським режимом жидівських та інших дисидентів. У своїй промові А. Шіфрін говорив про Більш Дім у Вашингтоні, який є символом свободи і про дім убивників на Кремлі, осідок тих, що хочуть знищити свободу. Виступ А. Шіфріна був переданий через радіо. Столичний щоденник "Вашингтон Пост" подав у своєму виданні з 16 лютого повідомлення про виступ А. Шіфріна разом із фотографією його виступу під советською амбасадю. В днях 1 і 2 лютого А. Шіфрін виступав із заявами про советську загрозу для ЗСА перед єврейською комісією для справ внутрішньої безпеки. Свої зізнання А. Шіфрін продовжував у вівторок 20 лютого ц. р.

В Нью Йорку засновано Конгрес Російських Американців

Нью Йорк. — Після довгих підготовчих заходів тут відбувся в днях 10-11 лютого установчий з'їзд російських американців, на якому засновано Конгрес Російських Американців та обрано його керівні органи. Головою Конгресу обрано дотепершнього голову Ініціативної групи Е. Александрова з Нью Йорку. Як інформують "Новос Русское Слово" з 13 лютого, в працях з'їзду взяли участь тридцять і один повноважний делегат, які репрезентували російські громади дев'яти американських штатів: Вірджинії, Каліфорнії, Коннектикуту, Міннесоти, Меріленду, Нью Йорку, Нью Джерсі, Массачусетсу, Пенсильванії та Дистрикту Колумбії. 28 делегатів були допущені з правом дорадчого голосу. Народами з'їзду проводив М. Шатов. З'їзд розглянув відомлення Ініціативної групи, а також проєкт статуту Конгресу, який був прийнятий після довгої дискусії. В статуті сказано, що "Конгрес Російських Американців являється громадською організацією громадян ЗСА російського етнічного походження, а також тих громадян ЗСА, які вважають себе росіянами". Конгрес має за завдання давати про розвиток російської культурної і духовної спадщини та рідкуватися "правними, економічними і культурними інтересами російських американців". Конгрес є позаполітичним, але стоїть на протикомуністичних позиціях. Членами Конгресу можуть бути всі американці російського походження і росіяни, які не є комуністами. З приводу відомлення з'їзду і створення Конгресу цитована газета пише, що "росіяни являються однією національною меншістю ЗСА, яка не має свого представництва, яке могло б дбати про їх національні, економічні, культурні й інші інтереси".

ВІДБУЛАСЯ РІЧНА СЕСІЯ РАДИ МИТРОПОЛІЇ УПЦ

Вавид Врук (Д-р М. Д.) — осередку Митрополії Консисторії Української Православної Церкви (УПЦ) в ЗСА відбулася 8-10 лютого ц. р. чергова сесія Ради Митрополії, яка, під проводом Митрополита та Єпископів, є найвищим керівним органом управління діловодства Церкви між її Соборами. Сесію відкрив і нею провів Митрополит Мстислав при участі Архієпископа Марка та Єпископа Консантина і при повному складі Консисторії та 14-ох членів Ради Митрополії.

Із звітів Консисторії, які подав її голова о. протоір А. Селенця, виказалося, що бюджет було виконано, як передбачено, хоч і були певні труднощі у позачасній реалізації закупу додаткової землі і будинків при Палестині і Церкві-Пам'ятнику у Вавид Врук. Після обговорення початкових організаційних недоліків збірці за нову політику, пішла, й і очікувано, а тому у фінансових справах Консисторії виявилася повністю. У цій справі Митрополит анонсував опінію, що рада православна громада тепер може бути лише горда за ці чергові досягнення. Існуючі же повні фінансові зобов'язання за придбання цієї поліції, але, як виразували звіти ідеї, збіркові акції ще про довжаються, а крім цього Консисторія робить заходо засобами наявних фондів, щоб цю землю виплатити повністю у найкоротшому часі. Ухвалено бюджет на наступний рік, який уже значно менший, ніж по сторінні приходів, та і по сторінні видатків, внаслідок зв'язку із новим майном.

Цікавим і присмислим фактом при аналізі придбання нової поліції були дані, що на закуп і поширення осередку в Вавид Врук жертвувало чимало явних громадян не православного віровизнання, зокрема з-поміж професійних людей. Тут, звичайно, малося на увазі з боку таких жертводавців, що осередок цей напевно розвинеться в один із сильніших культурних центрів, що слугуватиме цілій громаді, що й до цього часу у багатьох ділянках він вже робив.

Сесія обговорила рад внаслідок аналізу придбання нової поліції були дані, що на закуп і поширення осередку в Вавид Врук жертвувало чимало явних громадян не православного віровизнання, зокрема з-поміж професійних людей. Тут, звичайно, малося на увазі з боку таких жертводавців, що осередок цей напевно розвинеться в один із сильніших культурних центрів, що слугуватиме цілій громаді, що й до цього часу у багатьох ділянках він вже робив.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

В СТОРІЧЧЯ СОЛОМІ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ
Нью Йорк. — Літературно-Мистецький Клуб у Нью Йорку відзначав в цю п'ятницю, 16-го лютого, 100-річчя з дня народження славетної української співачки Соломі Крушельницької. З цієї нагоди оперний співак, маестро Теодор Юсків-Терен, прочитав доповідь п.з. "Співа Соломі Крушельницької" і поділяв аналізу її пісен та арії, що будуть про демонстрації під час вечора з рідкісних графоманних платівок. Початок — год 7:30 веч.

Д-Р М. ВОСКОВИШНИК ДОПОВІДАТИ В УВАН

Нью Йорк. — Історик Секції Української Вільної Академії Наук у ЗСА відбуде в неділю 18 лютого ц. р. наукове засідання з доповіддю д-ра Михайла Восковішника, професора історії Коннектикут Стейт Університету на тему "Розвиток націоналізму серед не-російських народів перед революцією 1905 року". Відбудеться засідання у приміщенні УВАН при 206 Вест 100-у в Нью Йорку. Початок о год. 4-й по пол.

ЮЛІЯНА ОСНІЧУК ВИСТУПІТЬ В НЬЮ ЙОРКУ І ЧИКАГО

Нью Йорк. — Фонд Українських Студій в Гарварді інформують, що талановиті студентка славної Джуліард Мюзичної Школи в Нью Йорку, яка раніше студувала в Чикаго, наспіла сумна вістка, що в вівторок, 13-го лютого, там помер на 65-ому році життя відомий наш професіоналіст - громадський діяч і музикант, член п. Роман Кос, осиротавши дружина Олену з Вергайовської міа Михайла з родиною, яна Ярослава, дочку Євгенію, сестру Лідію з музикантом Романом Олесницьким та Іванчуком і дачеру родину. Пожилих в чотирь і п'ятнадцять, 15 і 16-го лютого, о год. 11-й вечора в похоронному заведенні Музики, а похорон суботу, 17-го лютого, о год. 10-й ранку в похоронному заведенні до церкви св. Володимирів Олі та офіційна паничар св. Миколай.

В останній хвилині, як повідомляють, що в вівторок, 13-го лютого, там помер на 65-ому році життя відомий наш професіоналіст - громадський діяч і музикант, член п. Роман Кос, осиротавши дружина Олену з Вергайовської міа Михайла з родиною, яна Ярослава, дочку Євгенію, сестру Лідію з музикантом Романом Олесницьким та Іванчуком і дачеру родину. Пожилих в чотирь і п'ятнадцять, 15 і 16-го лютого, о год. 11-й вечора в похоронному заведенні Музики, а похорон суботу, 17-го лютого, о год. 10-й ранку в похоронному заведенні до церкви св. Володимирів Олі та офіційна паничар св. Миколай.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1130 of Act of October 3, 1917 — Authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$24.00, на 6 міс. — \$12.50, на 3 міс. — \$6.50. За членів УНСОУ 50¢ міс. За кошти замку адрес — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті, дописи, підписані авторами, не можуть відкликати погляд Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі не марно застеріг, долучивши заповнену конверт з відшкодуванням платою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07308

На новому етапі

Окреслення "нового етапу" у нас досить часто ажидається, більше чи менше оправданно, і на нього — у нашій опінії — цілком оправданно засудовується обраний невідомим XI Конгресом українців Америки теперішній Український Конгресовий Комітет Америки. Переконалим доказом цього було останнє засідання його Ради Директорів, що відбулося з кінцем минулого тижня в Нью-Йорку.

Очевидно, що в УККА залишилося багато з минулого, не тільки осіб у проводі, але й вісних традицій-звичок, однак позитивних, як і сумнівних. Іншими словами, не сталося в УККА ніякої "революції", але змінився цілий ряд змін, які в багатьох відношеннях заповідають і виправдують цей новий етап.

Колі мова про теперішній особовий склад УККА, то до таких досвідчених та випробуваних діячів, як президент проф. Лев Добрянський, віце-президент Йосип Лядосіг чи виконавчий директор мгр Іван Базарко та ряд інших, прийшли молода й енергійна касирка мгр Уляна Дячук, більше ніж побажана в Екзекутивні представники наших професіоналістів іж, Роман Галібей та д-р Антін Жуковський, представники молоді пайі Христа Кульчицька, Політична Рада вже в короткому часі переорієнтовано доказала, що під проводом проф. Івана Вовчука та з рядом нових осіб вона справді є і політичною і радою. Це саме стосується і до Ради Директорів, останнє засідання якої належало до найбільш ділових і багатих на рішення.

Нове надійне поповнення керівних органів УККА уже в перших місяцях їх урядування підтвердило цей новий етап і в плануванні та діяльності. Короткі виступи-доповіді президента Екзекутиву і голови Політичної Ради на останньому засіданні Ради Директорів не тільки чіткіше з'ясували нову ситуацію, чи — як це було сказано — нові "політичні вітри", але різноманітні і концепції нашої дії, встановлюючи чіткіше і порядок вартостей.

Кілька місяців, що діяють нас від XI Конгресу, ще не дають перспективи для конкретних тверджень, але так дозволяють на висловлену тут опінію про новий етап, не зважаючи на деякі залишки та пережитки з минулого. Досягнена під час Конгресу поширена внутрішня консолідація, майже виключення притаманної для кількох попередніх Конгресів партійної політичної розгрі, як і відомості нових "політичних вітрів" — збільшення загроз як для нашої нації на рідній землі, так і для української діаспори, посилення активності і ініціативи для ряду позитивних збоку нашої молоді, величезний подвиг нашої громади в акції за встановлення Центру Українських Студій і Гарварді — все це фактори, що зумовили і цей новий етап в УККА, про який мова.

Тільки дальша активність Українського Конгресового Комітету Америки та постава всієї нашої громади зможуть виправдати цю нашу оптимістичну опінію та передбачування. Громада бо, як і все в житті, не може стояти на місці, і від неї самої залежить дальший розвиток або заупадок. Думамо, що, опіюючи теперішній етап та тенденції в нашій громаді, навіть скептики приймуть до переконання, що ми такт справді на новому етапі розвитку.

Ще одна спроба

Не зважаючи на досить велику кількість і багатодесятирічне перебування російської еміграції у ЗСА, росіяни не мали досі своєї центральної організації, такої, як її мають поляки, словаки й інші етнічні групи у ЗСА, як українці Український Конгресовий Комітет Америки та подібні центральні репрезентації, що існували і діяли перед ним.

Перший з'їзд російських чи "русских" (як вони себе з і м а ч а ю т ь) американців відбувся після багатьох років підготовки, безуспішних починів і довготривалих дебат при досить невеликому зацікавленні і ще слабший участі самих же росіян. В "Першому установочному з'їзді Конгресу русских американців" взяли участь всього тридцять один делегат — представники 21 відділу з дев'яти штатів та дистрикту Колумбії ЗСА. Якщо порівняти таку кількість учасників з'їзду, додаючи до них ще 28 "директорів", які не мали права рішального голосу, із кількістю учасників Першого Конгресу Українців у ЗСА, що відбувся в травні 1940 року з участю 805 делегатів із 168 місцевостей, то теперішній російський з'їзд представляв досить мізерно. Ще слабше виглядають росіяни, коли взяти для порівняння теперішній склад УККА із його 92 відділами, 61-ми центральними товариствами та організаціями і 824 їх низовими клітинами.

З есентуальною метою приховати від публічної опінії малочисельність свого складу, Конгрес Російських Американців прийняв за свою організаційну засаду індивідуальне членство, а не представництва відділів чи організацій, як це є в інших національних центральних організаціях у ЗСА. Згідно з прийнятим на з'їзді статутом, членом Конгресу Російських Американців може стати кожний американський громадянин російського походження, що досяг 18-го року життя. Щоб збільшити кількість свого членства, Конгрес має об'єднувати не тільки громадян ЗСА російського походження, але й тих громадян, які "вважають себе за росіян". Така настанова вказує на тенденцію ініціаторів Конгресу притягнути до нього будь-яким шляхом також людей інших національностей, які входили колись у склад Росії і яких провідні російські еміграційні кола вважали ще й досі за "росіян" чи й навіть "русских".

Спроб створити центральну російську репрезентацію у ЗСА в минулому було вже багато. Вони не мали успіху. Короткотривалими були конкретні організаційні почини, хоч їх старалися реалізувати впливові й популярні російські діячі, такі, як, наприклад, князь Балессельський. Побажати, щоб новостворений Конгрес був зайнятий, не тільки в організаційному відношенні, але й в настанові до минулого і сучасного з душі ідеальної волі і справедливості для всіх.

ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНОГО КОНТРОЛІ У В'ЄТНАМІ

Не зважаючи на те, що від часу підписання договору про перемир'я у В'єтнамі і введення в дію Міжнародної Контрольної Комісії минуло вже три тижні, у Південному В'єтнамі не припиняються воєнні дії. Як до 27 січня, так і тепер у боях гинуть воїни обох В'єтнамів, а Міжнародна комісія не має реальних можливостей розпочати працю і зайняти визначені договором контрольні пункти у Південному В'єтнамі. З різних сторін можна почути голоси, що фактично перемир'я у В'єтнамі уможливити тільки американцям, "з честю" залишити В'єтнам, але на хід боротьби за контроль над В'єтнамом це не матиме вирішального впливу. Існує тільки одна можливість, а саме, що наголос з безпосередньої збройної боротьби буде перенесений на боротьбу політичну.

На цю тему цікаві спостереження робить польський автор проф. Мечислав Манелі, який свого часу був членом і головою польської делегації у Міжнародній Контрольній Комісії у В'єтнамі. Проф. Манелі залишив Польщу в 1968 році і від того часу перебував в ЗСА, викладаючи міжнародне право у Квінсе коледжі. В 1971 р. поїхавши у видавничий Гарпер Йогс книга "Війна перемирення", у якій він дав всебічну аналіз ситуації у В'єтнамі і в'єтнамської війни, як похідного явища конфлікту між світовими потугами: СССР та ЗСА, а також конфлікту між СССР та Китаєм. Тепер на сторінках польської газети "Нови Дзєнік" з 3-4 лютого проф. Манелі опублікував статтю п. н. "В'єтнамський договір і перспективи м і ж народної контролю", займаючи становище до майновитих подій у В'єтнамі.

Війна і замирення не розв'язали ніякої проблеми. Ані довготривала війна у В'єтнамі, ні договір про перемир'я з 27 січня не припинили чогось такого, що перерішило б в одному чи іншому напрямку долю В'єтнаму. "Ні одна з важливих проблем не знайшла остаточної розв'язки, пише Манелі, нічого не закінчено, тільки ціла в'єтнамська справа увійшла в нову розвинуто стадію. Війна у В'єтнамі не закінчилася військовою перемогою на одній зі сторін. Заключено тільки політичний компроміс. Кожний компроміс відзначається тим, що кожна зі сторін, не маючи змоги похвалитися повною перемогою, має право твердити, що досягнула задовільні цілі. Це можна сказати і про в'єтнамський договір".

"У висліді війни американцям вдалося зупинити похід комунізму в Азії, і на сучасному етапі не грозить комуністична агресія ані Індонезії, ані Бірмі, ні С'ямові", — пише Манелі. Не вдалося, однак зупинити В'єтнам від комуністичної загрози зсередини, навпаки, договір створив для в'єтнамських комуністів догідні умови для розгортання діяльності і для політичної боротьби. Мало того, цей договір дозволяв перебувати у Південному В'єтнамі північнов'єтнамським збройним частинам, а брак точно визначеної демаркаційної лінії поміж Південним і Північним В'єтнамом унеможливила злікувати "рухомі" ситуації. Все це комуністи здобули, пише Манелі, коштом величезних жертв, але "з точки зору їх етики" ці жертви себе виправдують, "бо політичні цілі оправдують застосовані методи і засоби".

На думку Манелі, "Південний В'єтнам вступає у стадію політичної боротьби, яка охоплює всі ділянки життя. Якщо пощастить зберегти крихітне перемир'я, тоді збройні дії будуть цілком заступлені політичною боротьбою. Закінчення цієї боротьби мають бути вибори, в яких згідно з договором в'єтнамці вирішать питання об'єднання найперше Південного В'єтнаму, а відтак об'єднання цілої країни".

Міжнародна контролі. На такий чи інший розвиток подій у В'єтнамі може мати вплив М і ж народної Контрольної Комісії, і це варто на увазі американців, вважаючи Комісію числосом 5,000 осіб. З важливості ролі Комісії здавали собі справу також північні в'єтнамці, які заздалегідь хотіли перетворити її у неекзистивний чинник, пропонуючи, щоб ця Комісія не мала більше як 250 осіб. Компроміс в тому випадку мав свою вимову, бо 1160 осіб можуть з деяким успіхом виконувати належні функції, якщо обидві сторони — Південний і Північний В'єтнам — будуть готові з Комісією співпрацювати.

Спираючися на власний досвід у В'єтнамі, Манелі досить песимістично оцінює вигляди і можливості Міжнародної Комісії. Аналізуючи ситуацію в країні, як і членами Комісії (Польща, Угорщина, Канада і Індонезія), Манелі приходить до висновку, що ні одна з них не буде заінтересована, щоб стислим додержуванням істантов договорів швидкойти у своїх взаєминах чи то з ЗСА чи з СССР, чи з комуністичним Китаєм. Крім того, а це найважливіше, Ганой і в'єтнамські комуністи не мають довіри до польської і угорської делегацій, вважаючи Польщу і Угорщину складовою частиною... сен Москви-Вашингтон". Канада ж зацікавлена у добросусідських взаєминах з комуністичним світом, а Індонезія, як кожна азійська держава, принципово не виступатиме проти Китаю.

В такий ситуації, твердить Манелі, для М і ж народної Контрольної Комісії найдоцільнішим буде стати на "шлях бездіяльності", бо

Переглядаючи також протокол доки. В березні 54 р. вихав до Кірова, де був 2 місяці. Після того через Свердловськ, Петропавловськ заехали до Джезкаганна (пос. Кенгір) — Півд. Казахстан. Там посадили в тюрму. Лагрі у тому районі мали вигляд тюремної системи. Весь лагрі оточений 5-тикліметровим муром. Всередині лагрі — барак, що закривалися на ніч, також були перегороджені муром. Невинніми умови (сваволя, терор, безпричинні розстріли, "чудо тюрма" без доступу до повітря) спричинились до того, що 16/V під кулеметним вогнем розбили тюрму і розняли усі стіни між подлинними бараксами та окремими зонами. (Там були об'єднані три зони спільним муром).

Так а опинився в зоні серед людей. В перші дні організувалася своя самоуправа. Всю адміністрацію лагрі вивалили за зону. В перших днях прилетіли з Москви представники Міністерства внутрішніх справ і Головного управління лагрі та прокуратури. Генер. Вичков, ген. Дольх (нач. усіх лагрі), зам. міністра Сгоров та зам. ген. прокурора Вавілов.

Виснувши такі домагання: покарання винуватців розстріляв 16/V, скасування вироку 25 літ, розпуску малолітніх, старців та інвалідів, надання повних прав громадянства дітям заарештованих, відпустити рідню засуджених з поселення-домів, пустити всіх, хто відсидів 5 літ.

На ці заяви представники відповіли, що це не в їхній компетенції та вимагали припинення страйки і виходу на працю. Тоді в'язні, яких було 7 тисяч, забарикадувалися проти провокацій, перестали вести дальші переговори з

ЖІНОЧІ ПРИЗВИЩА

Українські прізвища є іменниками або прикметниками в їх найрізноманітніших словотвірних формах. Прикметникові прізвища мають у своїм складі категорію, на яку нам слід звернути особливу увагу. Це такі прізвища, як, наприклад, Іван Веселий, Микола Зарічний, Павло Кривий, Петро Білий та ін. — всі вони мають здебільша від звичайних жіночих прізвищ. Відмінювання цих прізвищ не є для нас ніякою проблемою. Але, як нам бути, коли жінками цих прізвищ є жінки? Чи дружина або дочка Івана Веселого має називатися Марія Весела чи Марія Веселий, а дружина або дочка Петра Білого — Ганна Біла чи Ганна Білий?

Це питання виникло щойно на переселеннях, де пають інші публічні мови й де наші прізвища опинилися на чужомовних документах. У протилежність до слов'янських мов західноєвропейські мови (в тому числі англійська, що є публічною також у ЗСА та Канаді) не

кожна інспекція, кожний розгляд скарги буде причиною конфлікту, а цього кожна делегація в Комісії буде намагатися уникати за всяку ціну. Манелі не вірить, що Комісія матиме будь-які можливості ефективно контролювати територію і навіть до цього не буде змагатися. В опінії Манелі, "збереження миру у В'єтнамі буде залежати не від Комісії, а від усіх інших міжнародних чинників і такою від внутрішньов'єтнамської ситуації. У сприятливій ситуації Комісія могла б відіграти конструктивну, але обмежену, ролі. У випадку несприятливого ролі з в'язки Комісія сама стане однією з жертв відновлених воєнних дій".

Порівнюючи спостереження і оцінку проф. Манелі з найновішими подіями у В'єтнамі і з труднощами, на які вже натрапляє Міжнародна Комісія, з публічними заявами і вимогами речників Південного і Північного В'єтнаму, з голосами китайської — ко муністичної і совєтської преси, мусимо прийти до висновку, що такий його погляд на можливості шляхи розвитку внутрішньої ситуації цілком реалістичний. Насправді вигляди на те, щоб у В'єтнамі дійшло до справжнього замирення — дуже малі. Умови паризького договору такі, що всім сторонам дають повну свободу руху і діяння по дільні власних інтересів, і це одне вже перекреслює надії на мир. У В'єтнамі перемирення та сторона, яка виявить найбільше ініціативи й підприємливості і яка не буде чинитися з такими чи іншими постановами договорів, а одночасно матиме силу накинати свою програму і свою волю цілій країні.

Є в нас на переселеннях і писемності з прізвищами згадаю категорії: Доклі Гумєна, Леся Храплива, Олена Звичайна. Вони ніколи не називали себе Гумєний, Храпливий, Звичайний. Не треба цього робити й усім іншим жінкам. Внесити до української мови невластиві й граматичні норми в правописі прізвищ лише тому, що вони так записані в чужомовних документах, не слід. Важко зрозуміти, чому деякі жінки вперто обороняють ці невластиві форми, роблячи їх управління нерідко предметом особистої образи.

Рідну мову на еміграції мусимо зберігати в повному, нескаліченнім виді.

представниками Міністерства внутрішніх справ і прокуратури, а зажадали приїзду представника ЦК КПРС. До них приїхавши 12 тисяч в'язнів-страйкарів, що працювали на рудниках в 20 км. від Кенгіра.

В'язні стояли на такій платформі: Певні кола Сов. адміністрації, а саме: Міністерство внутрішніх справ, МГБ, прокуратура та управління (лагері) зайнятересовані в задержанні статусу кола, тобто в їх власних шкуринських інтересах — стараються зберегти в такому стані, як є, тюрми, лагрі і поселенців та переселенців, щоб жити паразитами на їх тілах. В протинному разі вони (всі, хто працює в переселених міністерствах та установах) мусили би заробляти кусок хліба а поті чола.

Для того, щоб задержати максимальну кількість в'язнів та репресованих, стараються різними провокаціями доказати необхідну розпуску в'язнів, неповнолітніх і т. п. Із цих міністерств завжди виходили вороги народу, які діяли кували зло, сіяли ненависть та провокації. З їхніх рядів зійшов Ягода, Сжов, Берія, Рюмін та ін. Тому в'язні не бажали даліше говорити з ними, що десятки літ купались в людській крові, яких одиноким журбою — с як краще збудувати тюрми та місця завування народ.

Страйк тривав до 26/VI. На протязі того переконали голосниками і рупорами жовнірів, щоб не стріляли в своїх батьків, братів і рідних, бо вони ж с дітьми селян і робітників. Серед них нема сім'я генералів і міністрів, і батьки їх (селяни) не несуть перед собою животів, як їхні офіцери, та не їздять по курортх.

26 червня в 4 год. ранку вірвалися танки, за ними армія, змінили, закидали гранатами, послали кулеметами і так (як пізніше смялися чекісти) КПРС задовільнила просьби в'язнів. Тих, що лишалися в живих, відставили на Коліму. В порті Ваніно держали нас два місяці. Хвороба полювала мені з інвалідами вихати з Магадану сюда, де я зараз. На жаль ця праця, що тягнеться на сімсот км. (з Тайшета до Лени), належить до найгірших місць ув'язнення в Сов. Союзі. От цього року ще у липні місяці, тах, що не

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОМИЛКА НЕ ВИПРАВІТЬ ПОМИЛКИ

У "Свободі" з 2 лютого ц. р. появилася на 5-ій сторінці замітка під заголовком "3-й, а не 4-й Універсал". Автор цієї замітки, "виправляє" підпис під фотографією, вміщеною в "Свободі" ч. 13 з 20 січня 1973 р., мовляв, це "проголошення не 4-го, а 3-го Універсалу. 4-й Універсал проголошено о 0,25 години 25 січня 1918 р. не на площі, а на Малій Раді в приміщенні Центральної Ради... Свідком того проголошення був і тому добре знаю цю подію. В. Філонович".

Помилка не виправить помилки. Фото у "Свободі" ч. 13 з 20 січня ц. р. підписане не так, як подає п. В. Філонович, що це проголошення 4-го Універсалу, а так: "Представники Центральної Ради з президентом проф. Михайлом Грушевським на чолі та Генерального Секретаріату на Софійській площі після проголошення 4-го Універсалу 22 січня 1918 р."

Цей підпис також неправильний. Це — фото учасників 3-го У к р а ї н с ь к о г о Військового З'їзду, що відбувся в Києві 20 жовтня (2/XI) 1917 року в приміщенні цирку. Посередній Симон Петлюра і голова Української Центральної Ради проф. Михайло Грушевський. На фоті виразно виділяються військовики своєю уніформою, а осіб в цивільному одязі не видно.

Військового З'їзду припинив свою працю 26 жовтня (стар. ст.) 1917 р. З його делегатів зформовано полк охорони Республіки, а командиром полку призначено полковника Каптана. (Див. Календар УНСОУ за 1988 р., ст. 68).

3-й Універсал був проголошений 7 (20) листопада 1917 року.

Тут ідеться не про фото, а про історичну дату 22 січня 1918 р., як дату обнародування 4-го Універсалу.

Пан В. Філонович пише, що проголошення відбулось о 0,25 години 25 січня в помешканні Центральної Ради.

Проф. Яків Збівний в Календарі історичних подій, виданого 1967 року, подає, як свідок тих подій таке: "9 (22) січня, вистором. Мала Рада виголосила 4-й Універсал. Подано три проєкти: Г р у б с ь к о г о, Винниченка і спірний М. Шаповала і М. Садана. Усі були прочитані і передані до Конституційної комісії. Обговорення і ухвалення тексту забрало час аж до ночі з 24 на 25 січня. О 12 год. 20 хв. голова Центрального Ради проф. М. Грушевський повідомив, що Мала Рада виголосила 4-й Універсал. Тоді всі встали і проф. Грушевський підняв Універсал. Це було вже у Великій Залі Центральної Ради."

Це саме подає дотичний учасник тих подій, Михайло Ковалевський (див. "Діло" ч. 239 з 15/XII 1934 року). Дух нашої державності, проголошеної 4-го Універсалу 22 січня 1918 р. як Суверенної, Незалежної Української Держави, вкоренився в наших серцях.

На ціл дати виходять молодь протягом 38 років. Цю дату згадується до всіх публікацій, де мова йде про 4-й Універсал. Тому, думаю, робити виступки на пресу, щоб як датувати проголошення 4-го Універсалу додати 25-го, а не 22-го січня, не слід. Не в'їждь сила, а в ідеї, яка приймає нашою народною і його боротьбі за визволення.

Патерсон, Н. Діал

В Мельбурні видано збірник матеріалів про Другий Звиг Українців Австралії

Мельбурн, Австралія. — цінним доповіді п. н. Леся Заходяки й коштом Союзу Українських Організацій Австралії (СУОА) появилася з кінцем минулого року збірка матеріалів про Другий Звиг Українців Австралії, що відбувся в дніх 9-11 квітня 1971 року в Мельбурні. На зміст цього видання склалися: програма зводу, доповіді, що були виголошені на відбуктих у рамках з'їзду конвенції, повідомлення з улаштуваннях імпрез тощо. Відбувався Звиг для відзначення сторіччя з дня народження Леся Українки та 20-ліття поселення українців в Австралії під проводом Р. Оленішич з доповідями Тетяни Вабій, Лілії Гаскель-Денес, Романа Хамули, Василя Хамули та Миколи Парюка. Завершується видання матеріалами з громадської конвенції Зводу — текстом доповіді голови СУОА М. Воловою Української громади Вікторії Іваном Кирилком. У збірнику вміщено, крім програми Зводу, повідомлення з улаштуваннях в його рамках виставок — народного мистецтва, образотворчої та української ікони, тексти доповідей голови Союзу Українок Австралії Софії Ваври та Марії Ковшик про Леся Українку, огляди діяльності українських жіночих організацій в Австралії, текст виголошеної представником НТШ Дмитром Нит-

хотіли висісти в штрафному лагері (бо такі безправно і протизаконно вели), послали кулеметами по зафіксованих вагонах, пізніше розбили вагони і живих витягали туди ж.

Беззастанні етапи мають служити методом управління в страху і послушку. Дуже жалую, що звивав з Магедана. Ниде нема таких свистів, зловиняння і безправ'я на дит.

Крида — свідо — а нікому ніколи не діти. Якщо й прийшли кому пережити іза мене, то воюючий моїм бажанням, стремлінням і вчинкам. Чуюся теперішній, бо моя совість чиста, бо то, що я що прийшов багато страдати особисто — називається правдою.

Почуття справедливості у власних вчинках завжди буде джерелом рівноваги та спокою душі.

Як отримає це, прошу зараз же спонісний? Крім сказаного, нічого більше не мають проти мене. А це я вважаю, є справою совісті кожної людини.

Доки буде панувати несправедливість, брехня, Крида, утиск — доти мені буде погано жити, бо я буду з тін боротися. А тому, що найчастіше силу мають ті, що посягаються переписувати, значить завжди будуть держати в заперті тих, хто виступав проти.

Завжди лишаюсь Ваш

Залучую Вам кілька слів, написаних до мене. Певно буде Вам цікаво. Спілку, бо невідати діють.

(Вісник)

ПРОТОКОЛ

3 РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯНІ ВІДБУЛИСЯ В ДНІХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ“, НЕРГОНКСОН, Н. Я.

(17)

7. Дискусія над звітами

Головний передсідник Йосип Лисогір ствердив, що на цьому звітні закінчилися остаточно звітування і тепер на порядку денного приходить точка сьомої, а саме дискусія над звітами.

Директор Союзівки п. Володимир Квас прохав, щоб коліна з акцій питання до нього, поставити їх тепер, бо він має багато зайняти. Ухвалено перевести найперше дискусію над звітом про Союзівку.

До дискусії зголосилися такі головні урядовці: пні Марія Дупиник, М. Кальба, І. Винник, сен. П. Юзик, С. Гавриш, д-р А. Чопик, д-р В. Футей, проф. І. Телюк, проф. В. Гнатюк, В. Дідок, інж. С. Куропас, д-р М. Данилюк, д-р І. Скальчук і М. Кальба.

Пані М. Дупиник запитала, чи нові корти будуть відповісти всім вимогам тенісного регуляменту. П. Квас це попердикує. Пан Кальба запитав, чи адекватне кімнат в сезоні, на що п. Квас відповідає, що звичайно їх бракувало, але з минулому році їх вистачало.

Пан Винник стверджує, що в господарстві Союзівки є значна поправа і що гроші, призначені на подолання Союзівки та ремонтів, використано добре. Сенатор Павло Юзик підкреслює, що з місяці постійно дефіцитів. Пересічний коштів утримання Союзівки впродовж одного місяця становить 12.000 дол. Тому думає, що може варто було б Союзівку вести тільки в часі літнього сезону. В. Квас висловлює, що подовгий місяць дефіцити не слід брати до уваги, бо, наприклад, у січні платиться великий податок, а потім закуповується товар уже на сезон, щоб купити його дешевше, отже витрати в даній місяці відносяться до цього року. С. Гавриш пропонує збільшити прибутки і активність Союзівки, продаючи щотижня вікенди програмки поодиноких союзових осередків на Союзівку. Д-р Анна Чопик пропонує деякі заходи підписати на Союзівку. Д-р В. Футей казався, що не можна було б обійтися додатком, тим більше, що є акція об'єднання податків, зокрема шкільного. Треба дивитися в цьому напрямку, спираючись на тому, що Союзівка є власністю братської допомогової організації.

Проф. І. Телюк, член Комісії для Союзівки, каже, що до цього доходили деякі жалоби, зокрема від секретарів та союзових діячів, які не були відповідно прийняті на Союзівку. В. Квас інформує, що постійно старастся про покращення прийняття усіх гостей Союзівки, зокрема Союзових діячів. Проф. В. Гнатюк підкреслює велику роботу, яку відіграє Союзівка для нашої молоді, тому вважає, що Союзівку треба зберегти на високому рівні. В. Дідок підкреслює вагу Союзівки в організаційній праці, зокрема у приєднуванні нових членів. На його думку, некорисно відбивається на Канаді те, що не приймають канадських студентів на літню працю на Союзівку.

Інж. С. Куропас радить бути об'єктивним і не вважати, що Союзівка буде колинебудь самостійною, але будуть являти окремі прибуткові акції. Колишні він пропонує набуту коло Союзівки більшу площу і створити там загальноукраїнський приват. Запитав, чи стоїть справа з будовою церкви. Щоб Союзівка була самостійною, на його думку, треба дбати про якість прибутку новотелевизорів.

Д-р М. Данилюк запитав, що зроблено, щоб поліпшити умови для курців, що їх збираються впродовж на Союзівку. В. Квас інформує, що дещо зроблено, наприклад, основно відремонтовано „Лява“, а втім, що не належало б звітувати Культурна комісія.

Д-р І. Скальчук запитав, чи можна призначити Союзівку актористами під комісією. В. Квас відповідає, що теоретично так, але при деяких умовах, а саме, щоб часті делегати приїжджали в суспільстві Союзівки, бо вона сама на може дати всім призначення. Д-р Скальчук підкреслює потребу використовувати суспільні лешетарські терени на те, щоб лешетарі, приїжджаючи на лешета, могли перебувати на Союзівці. Питається, чи Союзівка не могла б владувати окремий лешетарський звітняк. Директор В. Квас відповідає на це негативно. Останнє питання Дупиник: чи не слід було б частину групи Союзівки передати під безліч приїжджі членів поодиноких членів Союзу. Головний передсідник Йосип Лисогір інформує, що такої площі ми не маємо, зате має 4.500 акрів у безпосередньому суспільстві Союзівки Науково Товариство ім. Шевченка, яке могло б свій грунт парцелювати. В околиці Союзівки є вже 200 українських домів.

М. Кальба доряджує зазначитися можливість купити малу автобус, щоб возити нині гостей Союзівки на лешетарські терени. Можна сподіватися, що поді більше лешетарів буде перебувати, бодай в часі місяця тижня, впродовж зими, на Союзівці.

На цьому закінчилася дискусія над звітом про Союзівку і розпочалася загальна дискусія над усіма іншими звітами. Головні урядовці породилися на тому, що не слід чинити дискусії на запиті і дискусію, а сполучити їх разом, і що дискусія має бути над звітами усіх головних урядовців.

До дискусії зголосилися: інж. А. Дорощенко, мгр. І. Гавриш, проф. М. Куропас, д-р І. Скальчук, д-р М. Данилюк, інж. С. Куропас, пані Марія Демидчук-Чучман, В. Дідок, Д. Понадінєць, п-ї Анна Гарас, В. Запаранюк, Т. Шинькула, І. Іванчук, проф. І. Телюк, А. Джула, Я. Падок, д-р В. Футей, д-р Анна Чопик, М. Кальба, С. Гавриш, Р. Слободян, мгр. І. Винник, С. Релета, п-ї Марія Дупиник, В. Сохана, мгр. Уліана Дячук і Т. Шиньгалла.

Інж. А. Дорощенко запитав головного передсідника, хто повинен накреслювати основні цільні і зміни в організаційній праці. Екзекутивна чи Організаційна комісія, а головний секретаря запитав, чому не затрудуно й доі його організаційного асистента, хоч це було схвалено.

Мгр. І. Гавриш запитав Я. Падок, чому немає його призначення поміж т. за. будівничими УНСоюзу, коли він з минулому році здобув 11 членів.

Проф. М. Куропас просить головного передсідника пояснити, чи потрібно до УНС за Державі Ситі, що зроблено в справі перешкод, за якими і в новим будинком в УНСоюзі, та в справі змін, запланованих Культурною комісією в способі ведення українсьованих курсів на Союзівці, вважає, що потрібно змінити стиль адміністративної праці в УНСоюзі. Головний секретаря запитав, чи він має загальний план організаційної праці, чи для дальшого росту УНСоюзу не треба, щоб області організатори були професіоналістами; які вишкільні курси заплановано для них та чи з уваги на змін, які зашли в УНСоюзі, не слід змінити стиль праці в тім же; і кореспондент і підходу до кандидатів на членів. Далі запитав сен. Юзика, чи він має план організаційної роботи для Канади, а тому, що останній рік у Канаді був надобний, єні в засоби на поправу. Заступник гол. передсідника проф. Телюк запитав, чому він не має достатньо окремого референту в Головній Канцелярії для публікації записів, для чого це потрібно і як його праця мала б виглядати. Д-р І. Скальчук просить головного передсідника пояс-

нити, чому на бекеті Української Православної Церкви в ЗСА не було офіційного представника УНСоюзу хоч на якому було 5 членів Головного Уряду, і чому потім один головний урядовець за це гостро атакував УНС; чому так пізно зголошено представника УНСоюзу до Почесного Комітету святкування 80-річчя Кардинала Йосифа; чи Екзекутивна перестерігає постанови 29-го параграфу статуту в справі конфлікту інтересів ексекютивних урядовців; хто схвалив участь УНСоюзу в мешкальничому домі, який будувється заходами українців і порторікація в Джерзі Ситі, і які фінансові зобов'язання несе за це корпорація УНСоюзу. Редактор А. Драгана просить висвітлити взаємодіїспівпрацю Українського Народного Союзу та його органу „Свободи“, і в справі деяких оголошень. В дальшому д-р Скальчук підмічує деякі розходження поміж числами, поданими в звіті організаційного та рекордового Відділів з 1952-53 рр. і запитав, чому не виплачено значної частини пожертв на громадські цілі, схвалених в минулому році Головним Урядом, а на суму 7.600 дол до цього часу, хоч була ухвала, що пожертви мають бути виплачені до кінця року, в якому їх ухвалено.

Д-р М. Данилюк запитав проф. І. Телюка, які джерела придбання нових членів, зокрема молоді, йому відомі відшукати і чи в його заходах він мав успіх, про що згадує у своїх звітах. Головний секретаря Я. Падок запитав, які витрати мав Організаційний відділ і скільки витраток припадає на кожного нового члена, зорганізованого постійним організатором.

Інж. С. Куропас запитав головного передсідника, чому Союзівка належить до його компетенції, а не до компетенції головного касира. Вважає, що „Свобода“ забула місяці і уваги присвячує різним ювілеям і зверненням, зате має замало кореспондентів і їх не підтримує. Містить неактуальні статті, писані застарілим стилем, а є нові теми і нові кореспонденти. Підмічує, що минулий рік був особливо неурядливим на терені Канади, і запитав сенатора Юзика, чи не є його вина в тому, що на терені Канади не створено відповідної атмосфери. Далі підкреслює коментувати співпраці з уваги на нові труднощі організаційного характеру і зростання числа тих, які дистанціюють повну виплату своїх грошей, але не беруть нової або які після виплати своїх вкладки беруть готівку, щоб примістити її на 6% у банку. Запитав головного секретаря про умови праці і перестерігає, щоб на новій конвенції не повторити минулої помилки, а саме треба вимагати, щоб конвенційні секретарі з початком можливої сесії читали протокол за минулий день і щоб його конвенція схвалювала.

Пані Марія Демидчук-Чучман бажала б одержати інформацію, чи була формальна постанова, що тільки ті членів, які були 5 чи більше місяців недужими, можуть одержувати підмогу. Каже, що „Свобода“ записав записку оголошення про померлих членів, містить задовліє клієнти та подяки. Заявляє, що в канадських журналах по'являються постійно оголошення УНСоюзу, а немає оголошень УНСоюзу.

В. Дідок говорить про труднощі організаційної праці на терені Канади і про шкідливість пессимістичних звітів. Канаді призначено придбати впродовж року 1.000 членів, де є більше як було в старі, добрі часи, за винятком 1966 р., коли здобула 1.154 членів, але тоді був Зорич і 13 організаторів. Коли в минулому році, 1970 р. Канада одо-була 1.100 членів, то в тому числі було 273 членів, які прибули до Союзу шляхом злуків зі Союзом Українським Братств у Торонто, так що Канада на ділі в 1970 році придбала тільки 827 членів. В 1966 р. він сам здобув понад 300 членів, а тепер він один відповідає за організаційну працю і успіхи всіх 68 Відділів, а при цьому на терені Канади немає вже Канадської Канцелярії і все це немає Союзівка, яка грає таку велику роль в ЗСА, а в ЗСА будувється 15-поверховий будинок. Перешкодою в організаційній роботі було неудільнення моргеджі. Запитав головного касира, чому не було окремого канадського фінансового звіту, хоч є дуже докладний організаційний. Питає головного касира, хто одержав і хто оформлював ті нечисленні моргеджі, які були уделені в Канаді. Головний секретаря запитав, які Округи одержали бонус за виконання своїх повної чи тригвертвотної ідої придбання нових членів в минулому році. „Був запит, що коштує член, зорганізований постійним організатором. Перевірте скільки наші платні і великі кошти. Літак до Едмонтону коштує 300 дол. Канада є величезний край“.

ТЕЛЕГРАМА ДО ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА

Головний контролер д-р І. Скальчук читає текст телеграми, що його склала окрема комісія, яка має бути вислана до президента Ніксона у зв'язку з його подорожжю до Советського Союзу, а зокрема у зв'язку з його відвідування Києва. На пропозицію д-ра Скальчука, під-держав В. Соханом, текст телеграми схвалено.

„Пане Президенте! Ми — Головний Уряд Українського Народного Союзу, найбільшого і найстарішого братської організації американських та канадських українців, — зібраний на своїх річних нарадах, прислухаючись до багатьох мільйонів стурбованих громадян із закликом, щоб Ви, Пане Президенте, під час відвідин у Києві, столиці України, підняли свій голос в обороні недавно ув'язнених українських інтелектуалів. Їхні арешти — це являють потоптання прав, гарантованих конституціями УССР і СССР та універсальної Декларації людських прав, яку визнають всі держави-члени Об'єднаних Націй. Ми молимося за Ваш успіх і за Ваш і Пані Ніксон шалений поворот“.

Телеграму підписав гол. передсідник УНС Йосип Лисогір.

О год. 11:40 перед полуднем заряджено 20-хвилинку перерву. Після перерви о год. 12-й вполудне дискусія продовжувалася.

Д. Понадінєць запитав головного секретаря, як поладано його справи, про які він згадував у своєму листі в грудні минулого року, перебуваючи на Флориді, зокрема відносно висилки „Свободи“. Запитав, чому не влаштовується курсів на Союзівці, хоч 6 секретарів його Округи бажать взяти в ньому участь. Слід звертати більше уваги на вишкіл секретарів і організаторів. Вважає, що квоти нових членів розподілено неадекватно, бо слід брати за основу не загальне число членів, а число активних членів, місцеві обставини та число українців. Підкреслює, що тоді, як почали будувати дім УНСоюзу, перестали давати моргеджі. Якщо б будова дому мала здержати моргеджі надаль, він висловився б проти дому, бо це перешкоджає в організаційній праці. Вважає, що „Свобода“ замало уваги присвячує УНСоюзові. В Канаді мало союзової пропаганди. Наша репрезентація в Канаді є невідповідна. Це саме було в Аргентині, де були на відкритті пам'ятника репресованій всі Союзи, крім УНС. Підкреслює потребу частіших нарад канадського представництва.

Пані Анна Гарас заявляє, що організаційна праця

минулого року була дуже важливою, бо її перешкоджало безробіття, люди просто боялися брати поліс. Організаційний відділ зробив, що мгр. Ному довина до-помагати все Екзекутиві. Не слід у звіті головного передсідника записувати тільки критику Організаційного відділу. Дорікає головному передсідникові за те, що він був два рази запрошений на збори II Округу і, хоч погодився прийти, на збори не прибув, не попередивши про це. Вважає, що справи УНСоюзу повинні мати першество перед іншими справами. Вважає, що деякі помилки в часі списи утруднюють організаційну роботу. У видатках Організаційного відділу є такі, які там не повинні бути. Запитав проф. І. Телюка, як він ухалив собі поправу облічку УНСоюзу і його братського характеру.

В. Запаранюк заявляє, що редакція „Свободи“ не зберігає засади пріоритету союзових справ і тому часто вістки з союзового життя публікуються запізно або взагалі не публікуються. Звертається за висвітленням до головного редактора „Свободи“. Головний передсідник Я. Лисогора запитав, які заходи поробив, щоб деяких секретарів, які відмовляються від організування членів і співпраці з областними організаторами, примусити до неї. Заявляє, що інколи членів Екзекутив, які відвідують окрузні збори, забувають, що на тих зборах, крім секретарів, бувають також інші членів УНСоюзу, і забагато говорять про винагороду секретарів та їхні обов'язки з уваги на це винагороду, що уважає некорисним для УНС. Підкреслює, що збірка на листи СКВУ, на оборону людських прав на Україні йде двома шляхами, і він сам одержав одну листу з УКА, а другу з УНСоюзу, чого не повинно бути.

Т. Шинькула заявляє, що все це чимало суспендованих членів, і запитав, чи більшість суспендованих є ті нові членів, що їх організували секретарі чи постійні організатори. Запитав, чи УНСоюз дає уліас гіпотетичні позички, чи ні, бо це треба членам висвітнити. Головний секретаря запитав, чи і які старання пороблено, щоб придбати для УНСоюзу молодих організаторів, тобто таких, які мали б кращий доступ до молоді. Врешті запитав головного передсідника, який обшр нового дому УНСоюзу, що будувється.

Колішній головний контролер І. Іванчук пропонує головний касирці друкувати фінансовий звіт у скороченій англійській мові. Слід перерити умови курсів на Союзівці, щоб учасники були задоволені.

Проф. І. Телюк заявляє, що в УНСоюзі переводяться засади централізації праці, не вважаючи на те, що це братська організація, яка вимагає децентралізованої праці та співпраці усіх членів впроду, що, зрештою, відповідає новим засадам праці і співпраці навіть поза братськими організаціями. Підкреслює брак потрібної кооперації з усіма членами Екзекутив, а що доводить до того, що часто заступник гол. передсідника про важливі акції УНСоюзу доводиться з преси. Прикладом цього було в березні ц. р., про що доводився заступник гол. передсід-дегування представника УНСоюзу до Екзекутив УКА ніка з газети. Пропонує Організаційній комісії укласти план праці на наступний рік, щоб його можна було обговорити.

А. Джула заявляє, що, на його думку, не варто займати місця в газеті помісничими оголошеннями зборів поодиноких Відділів. Якщо збори відбуваються помісничо, то членів і так про них знають, і їм не треба оголошення. Звіти задовті, і треба їх скорочувати. Підкреслює велику труднощі з приєднуванням нових членів, що вимагає тепер куди більше зусиль як раніше, зокрема в приєднуванні молоді.

Головний секретар Я. Падок запитав Контрольну Комісію, чи вона розглянула його скаргу за здержанням головним передсідником його платні за листопад минулого року, і як її рішення.

Д-р В. Футей заявляє, що приєднування нових членів — це найважливіший обов'язок УНСоюзу, що в цьому повинні помагати всі гол. урядовці, зокрема членів Екзекутив. У випадку труднощі треба питати доради у фахівців. Запитав членів канадського представництва, хто відповідає за канадське бюро і хто є правий заступник УНСоюзу перед канадською владою. Заявляє, що є різні скарги у відношенні до „Свободи“, пізні появиляються важливі статті та дописи або не появляються взагалі. Запитав про журнал для студентської молоді, про який була мова і постанова останнього надзвичайного засідання Головного Уряду. Пригадує, що пок. головний касир І. Пудило пропонував перегляд інвестицій УНСоюзу з домішкою відповідної фірми, яка спеціалізується в інвестиціях. Просить поінформувати, що в цьому напрямку зроблено. Заявляє, що комісії, яких стільки має УНСоюз, не діють. Наприклад, Будівельна комісія: не чув, що б вона щось робила. Треба ці комісії оживити і дати їм конкретні завдання. Заявляє, що членів Головного Уряду нарікають на те, що не мають змоги звідати в терен. УНСоюз повинен мати правного дорадника, бож напевно є і будуть конфлікти з поодинокими стейтсменами урядами правничого характеру. Уважає, що Екзекутив розпорює свої сили і час на різні громадські устави та акції, а для УНСоюзу вже не стає часу. Вважає, що слід скасувати обмеження відносно військово зобов'язаної молоді.

На цьому перерва дискусію до години 2.30 по полудні.

Другий день нарад

Вівторок 23-го травня 1972 р.

Четверта (попудневна) сесія

Після обіду о год. 2.45 по пол. розпочалася четверта попудневна сесія Головного Уряду, на якій продовжувалася дискусія над звітами.

Д-р Анна Чопик заявляє, що у „Свободі“ зміщується посмертні згадки про членів запізно, інколи через два місяці після смерті. Запитав головного редактора, чи не можна приспішити публікації цих згадок. Запитав головного секретаря, хто одержує золоті годинники і чи не слід було б їх давати також старим піонерам. Пропонує давати для старих членів, що закінчили 80 років життя, безплатний поїзд на Союзівку. Висловлює критичні зауваги щодо звітування членів Екзекутив, вважає за потрібне змінити деякі постанови статуту і просить інформації про певний фонд УНС.

М. Кальба заявляє, що звіт головного передсідника сповнений критикою, але не має позитивних порад, як поборити труднощі. Має зауваження, чи замалі наші успіхи не є спричинені тим, що більше дбаємо про грошову надвишку, як про організаційні підписання. Чув такі заваги від асєкураційного фахівця, Організаційний відділ найважливіший для УНСоюзу, і тому треба ним особливо піклуватися. Запитав головного передсідника, чи була конвенція для УНСоюзу на з'їзду спільку з порторіканцями, в будові мешкальничого дому. Далі запитав, чи ми реалізуємо постанови конвенції, зокрема, чому не зреалізовано пропозиції дати 50 студентам — членам УНСоюзу безпроцентні позички по 2.000 дол. на студії. Думає, що наші відстої від інвестицій занадкі, і запитав, чи не можна б їх підвистити. Відносно Канади хотів би мати інформації, чому П. Осига в минулому році були такі тізкі. Просить голову Контрольної Комісії п. Геррика, як головного організатора на Заході Канади, подати причини тієї невдачі та план реорганізації, про яку він згадував.

С. Гавриш просить подати низку інформацій Фінансового відділу про деякі витрати, наприклад, 4.952 дол. на

„області засідання“ та про реалізацію, що її перешкоджало УНСоюз з втратою 8.051 дол. Запитав головного редактора А. Драгана, чи слід оголошувати поїздки на Україну в газеті. Запитав головного передсідника, чому області організатори не одержали бонусів за минулий рік, зокрема, чому не одержав він, бо вважав, що виконав усі передумови до одержання бонусу. Крім членів, які зараховано на добро його Області, він здобув додаткових 70 членів для інших Округів, які до його Області не входять.

Почесний член Головного Уряду, колишній головний касир Роман Слободян навізав до труднощів, які має Канада в приєднуванні членів, і порівняв організаційні та фінансові умови в ЗСА і Канаді. Пропонує у 20-річчя набуття Союзівки, що сповниться 5-го липня ц. р. відмітити цей день відповідною програмою. Пригадує, що Союзівку куплено за 79.000 дол., а вложено в неї понад мільйон доларів. Заявляє, що делегати на конвенцію зобов'язані були давати по 10 членів річно, але цього не виконували, а у тих, що виконували, їх членів часто суспендується. Висловлює журбу з приводу браку молоді в рядах УНСоюзу і висловлює надію, що Канада ще повернеться до старого, доброго часу. Бо в ній є резерва бодай на 25.000 нових членів УНСоюзу.

В цьому місці дискусію перервано і приступлено до записування новообраного головного касира.

Записування новообраного головного касира
пані Уліану Дячук

На прохання головного передсідника Йосипа Лисогора колишній довготільний головний касир, тепер почесний член Головного Уряду п. Роман Слободян, записав, за словами присяги, що її встановлює статут УНСоюзу, новообраного касира пані Уліану Дячук. Після цього продовжувалася дискусія над звітами.

Мгр. Іван Винник заявляє, що в звіті головного передсідника помітно крайність: на його погляд, Організаційний відділ найгірший, Рекордовий — зразковий, а інші відділи так, посередні. Уважає, що не слід робити такого порівняння, бо в сьогоднішніх часах легше провадити Фінансовий чи Рекордовий відділи, як організаційний, що ствердили в своїх виступах дискусанти. Відносно Фінансового Відділу він підкреслює, що майно УНСоюзу становить \$37.000.000, а резерва — \$10.000.000, що приносить річно \$474.000 прибутку, тобто 4.74%. На минулий рік бюджет передбачав надвишку \$888.000, а УНСоюз осягнув на \$795.000, тобто на \$107.000 більше, як було заплановано. Це добре, але УНСоюз є братською та допомоговою організацією і тому слід звертати увагу не тільки на зріст майна, але й на братсько-допомогову діяльність. Відносно інвестицій були рекомендації колишнього головного касира та Фінансової комісії переверсти студії над бондами. Зробити їх переосцінку навіть в потреби заангажувавши для цього експертів, які порадили б, які бонди слід вибирати, щоб вони приносили більший прибуток. Просить інформації, що в цьому напрямку зроблено. Заявляє, що не виплачено призначених пожертв СКВУ, Катедри св. Софії в Рамі, а деякі пожертви виплачено вже в цьому році.

Щодо моргеджів підкреслює, що інвестиції в моргеджових позичках зменшилися в минулому році на \$733.000, тобто на 1/4 мільйона, хоч було рішення в бжжому році видати на моргеджі від \$500.000 до \$750.000. Удільно гіпотетичних позичок в минулому році на \$312.000, тобто менше на \$187.000 — \$437.000. В час, коли ми покладаємося на потребу грошей, щоб фінансувати будову нашого дому, ми закупили уліки на \$497.000 на 6%. Якщо б ми дали ці гроші на моргеджі, то мали б 6 7/8 до 8 1/2%. Було виснесено рішення, щоб всі пожертви, які ми признамо, були виплачені до кінця даного року. Так треба робити і якщо не можемо виплатити, тоді краще не признавати пожертв. До того всі не виплачені пожертви повинні бути встановлені в наш баланс у пасивах, бо вони є нашими зобов'язаннями. Вважає, що кожний департамент, який не скористав протягом року з бюджетової суми, має право в черговому році з цієї суми скористати. Це запевнить виплату наших пожертв навіть тоді, коли б це сталося з опізнанням. Безперечно найбільшою нашою турботою є зростання числа членів Українського Народного Союзу. Переходячи до Організаційного відділу: треба ствердити, що на запла-нованих 4.900 ми приєднали тільки 4.056 членів. В числах є деякі відхилення і тому треба в майбутньому їх узгодити. В організаційній справі є деякі недоліки. Наприклад, деякі організатори в своїх Округах виконали квоту на 94% або й на 96%, а інші виконали багато менше, що об'єктивно загальний відсоток виконання квоти. Треба звернути увагу на це нерівне виконання квоти поодиноких Областей і поодиноких Округів. Дальшою справою є потреба докладного планування чи тут, чи в Організаційній комісії. Записавшись докладно зі станом справи, ми заста-новимося над тим, що треба робити, щоб нинішній стан направити. Не слід боронити того члена Екзекутив, як він чогось не допилював, він сам має це признати, але треба ствердити, що не тільки він один в тому винен, бо справа росту Українського Народного Союзу є справою всієї Екзекутив, а не тільки секретаря, організаційного референта, організаторів або інших членів Екзекутив. В цій матерії слід порівнювати наші заходи з заходами Екзекутив інших наших подібних установ, де членів Екзекутив під час усіх поїздок і виступів пропонує органі-заційну справу. Треба всім на шукати нових ідей та нових заходів і провадити зміни в терені, там, де цього потрібно. На погляд дискусанта, також союзова преса не присвятила достатньої уваги організаційним справам. Треба зберігати рівновагу між пропагандою справ УНСоюзу та інших українських установ і акцій. Дискусанти, підпо-сичи справу репрезентації УНСоюзу назовні, заявляє, що головний передсідник повинен обмежити свої репрезентаційні функції центральними установами, тим більше, що він в них дуже активний, а саме СКВУ, ЗАУДК, УКА, що забирає багато часу. Доряджує головному передсідникові обмежити свою діяльність навіть у тих центральних організаціях і делегувати для виконання деяких функцій інших, так, як він це робив, були три каденції, тобто 9 років: головою Головної Управи ООСВУ; делегував на репрезентацію тієї організації свого першого заступника. Відносно статут УНСоюзу вважає, що статут має багато недоліків, і прихилився до думки вибрати Внутрішню комісію з наших правників чи ентузіастів покласти це щось, що працювали б над тим, як поліпшити статут. Бо кожний з нас собі справу, скільки він має недоліків. Для прикладу: коли б у статуті було сказано, що зобов'язують обов'язки урядовців має право голосу, тоді очевидно, ми були б заощадили півдня часу. Кінчаючи свої зауваги, гол. контролер Іван Винник підкреслює, що найважливіша наша проблема — це справа росту, і ми повинні на Організаційній комісії і на нашому пленумі присвятити цій справі якнайбільше уваги.

Головний радник С. Релета підкреслює деякі некорисні моменти в практиці секретарів Відділів, між іншими бувало таке, що секретар два роки збирає вкладки за померлого члена, замість допилювати виплату посмертного. Треба спадкоємцем покрити їх шкоди, чого досі не зроблено. Уважає, що він і інші області організатори мають одержати бонус за минулий рік, так, як одержали всі інші урядовці Головної Канцелярії. Він не одержав бонусу і навіть не дістав пояснення, чому не одержав.

Д-р М. Данилюк запитав, скільки коштує член, зорганізований областним організатором. Коли б поділити на

(Продовження зі стор. 304)

7. Дискусія над звітами

(Закінчення на стор. 4-й)

1,073 членів, яких організовано в його області 1971 р. його платню, то вийшло б \$7.27 на члена.

Пані Марія Душник дає ряд порад головному редактору "Свободи" в справі поліпшення наших видань, а зокрема рекомендує скорочувати деякі статті, а заощаджене місце зуживати на статті, яких не друкується, за що автори гніваються на УНСоюз.

Заступник головного редактора і рекордний секретар Володимир Сохан звернувся з проханням до членів Головного Уряду, починаючи від головного секретаря д-ра Падюха, щоб вони у своїх заявах, які мали б бути опубліковані в пресі, викреслювали ствердження, що "члени, які виплатили свої вклади повністю, виконали повністю свої зобов'язання супроти Союзу, а натомість Союз не виконує своїх зобов'язань, бо виплачує їм зменшену дивиденду". На цю тему, як говорив В. Сохан, можна було б дискутувати, бо власники виплачених грамот часто виплатили вкладом за свої гроші на \$1,000 забезпечення тільки по \$600. Тоді УНСоюз має також господарити їхніми вкладками, щоб з відсотків від них добити ренту до \$1,000, тому й треба ще так господарити, щоб не виплачувати надто великої дивиденди, та й молитися за те, щоб ці члени довго ще жили і дали змогу з відсотків добити суму до \$1,000. Цих членів із виплаченими грамотами ми теж числимо до числа членів Союзу, але публікувати, що чим членам належить більше від Союзу, коли немає такого рішення Головного Уряду, було б некорисно для Союзу.

Пані Уляна Дичук запитус п. Івана Винника, що він має на думці, зважаючи в своєму звіті, що не забезпечено всіх працівників і не зрівняно їх у належних правах, і які діяти має на увазі, що мали бути виплачені без ухвалення. Як такі дані невідомі. Чи виплачені дотатки були ухвалені на минулої конвенції, і їх можна було перевірити в конвенційній звіті. Було також зазначено, що не завжди і не на час Головна Канцелярія полагодує справи Відділів та їх членів. Хотіла б знати, коли і що не було полагодує на час, і чи це відноситься виключно до того випадку, який подано у звіті?

Тарас Шмагла просить головного передсідника висвітлити, які, на його погляд, з функції Будівельного комітету, а беручи до уваги те, що він не збирається впродовж року, чи його не слід зліквідувати? Також бажав знати, яке відношення має Головний Уряд до будови нового дому УНС, чи він має які зобов'язки й несе якусь відповідальність? Далі запитус головного секретаря, чому не введено схваленої токової системи в оцінці здобутків організаторів членів; чому не введено нової грамоти чи додатку до неї для забезпечення сиріт; бажав би мати докладніші висвітлення від заступника п. Сохана в справі обмежень військовообов'язаних членів, і запитус, скільки таких кандидатів на членів відкинуто і чи не слід скасувати ці обмеження. Запитус, чому не взято до уваги схваленого три роки тому звіту про стан курсів українства на Союзі, який склала була окрема комісія, що до неї він належав, і запитус, чи завжди цього звіту можна перевірити в житті при тому складі персоналу курсу, який мав цей курс. Хоча мати докладніші інформації про причини здержання платні головного секретаря за листопад мин. року.

Головний передсідник Йосиф Лисогір закликає, що в деякі розбіжності між числами, поданими головним секретарем і рекордним секретарем відносно членства УНСоюзу в 1952-53 рр., які підмітила, але не пояснила Контрольна Комісія.

На цьому закінчено дискусію над звітами і після 20-хвилинної перерви нарада перебрала заступниця гол. передсідника пані Марія Душник. Тоді члени Екзекутивної і Контрольної Комісії приступили до відповідей на запити та дискусію.

ВІДПОВІДІ НА ДИСКУСІЮ

Першим до відповіді приступив головний передсідник Йосиф Лисогір.

На запит інж. Анастасія Дорошенка про методи праці Екзекутивної і про те, хто відповідає за виготовлення планів та переведення їх у життя відповідає, що це переводить і за це відповідає ціла Екзекутива. Поодинокі референти пропонують свої ідеї, побажання та плани, а їх передискусюють і схвалює Екзекутива. В ділянці організаційних великим кроком вперед було заангажування обласних організаторів, які працюють на повний час. Вони є платні і відповідають за роботу на своїм терені. Деяких обласних організаторів, сказав гол. передсідник, звільнено, бо вони не давали тієї продукції, яку мали давати. Відбувалося конференції з обласними організаторами, на яких аналізуємо їх працю, їх успіхи і недотримання. Мірою успіху організаторів з їх продукції, яка повинна постійно збільшуватися, а щонайменше здержуватися на рівному рівні, а ніколи не йти назад. В нашій праці шкодять часто негативне наставлення і песимізм, мовляв, дуже важко дістати нових членів. Ми замало еластичні і не змінюємо тактики в підході до людей залежно від того, хто вони є, в якій місцевості живуть і т. д. В нашій праці ми вводимо нові грамоти друкуємо нові інформаційні брошури, даємо наші оголошення на радіових програмах, на що призначили в останньому році \$5,000. А тимчасом маємо тепер стільки членів, скільки мали 6 років тому, коли не було обласних організаторів, не проголошували ми себе на радіопрограмах, не мали видатків на нові грамоти тощо. Обстоюю думку, що кожна праця мусить оплачуватися, мусить оплачуватися теж наші обласні організатори і всі інші вклади в організаційну працю. Проф. Микола Куропас вимагає, щоб головний передсідник змінив стиль своєї адміністрації. Що він мав на увазі, я не знаю. Відносно запити про нову будову, то про це буде мова пізніше. Відносно нової системи курсів, яку пропонує проф. Куропас, ми мали минулого року тут студентку Гарвардського університету, яка студіює адміністрацію освіти, Галіну Дуду. Вона подала цілий ряд пропозицій, які ми тепер дискутуємо. Сподіваємося, що в дискусії з нею і з проф. Степаном ми дідемо до якогось рішення і введемо потрібні зміни. Відносно репрезентації УНСоюзу на Соборі Української Православної Церкви в Америці, що відбувся у Філадельфії, то мене там представляли як президента СКВУ і заступника президента УККА, хоч я там репрезентував також УНСоюз. Відносно участі в Почесній комісії для відзначення 80-ліття Верховного Архископа і Кардинала Слілого, я поінформував Владика Лостена, що приймаю запрошення. Можливо, що лист не прийшов на час. Відносно Комісії Гавіні Корпорейшен, то ми не маємо ніякої відповідальності, як організація, крім того, що ми є спонсором без ніяких фінансових зобов'язань. Ми є менеджером і спонсором і в п'ятихвилинній дирекції тої корпорації з три члени УНСоюзу, а два порторіканці. Всі кошти, потрібні на будову, покриває сама. Ми нічого не вкладаємо, тільки даємо нашу фірму, до якої вони можуть мати довіру. Цей дім запланований на 308 апартментів, а кошти його будови мають становити \$8,500,000. Всі гроші має стейт, 20% апартментів в тому дімі, тобто 61 апартмент, можна викупити людям, які мають обмежений прибуток і які будуть платити не більше як 25% обов'язкового ренту. Відносно запити інж. С. Куропаса в справі того, хто управляє Союзом, головний передсідник відповідає, що він, але ка-

сир підписує кожний чек і знає про всі видатки. Союзом не може управляти більше як одна особа. Підписано, що в Канаді є мало наших реклам. Ми передаємо там тепер наші оголошення на радіо і починаємо містити оголошення в канадських газетах. Головний радий В. Дік підкреслює, що я є песимістом і що жовта для Канади була визначена зависоко. Я не поділяю його думки і я не є песимістом. Але коли потрібно поправити ситуацію, я на цьому настоюю. Тому також настоюю на тому, щоб кошт новопридбаних членів не був зависоким. До Аргентини я їздив, як приватна особа, і мені СКВУ доручило його репрезентувати. Відносно репрезентації УНСоюзу, я не бачив головного радного Д. Попадія і не знав, а якому готелі він мешкає. А відносно заваг головної радної пані Анни Гарас слід признати, що минулого року економічний стан був злий, але, не зважаючи на це, загальний аскураційний бізнес зріс на 11% в загальному. Відносно неприємності на охоронних зборах, висновок, що того дня мусіло бути в Геспетлі на підставі ранішого зобов'язання. Відносно натиску на секретарів, щоб вони працювали, ми це робимо. Організатори мають безпосередній зв'язок з ними і повинні робити це самі або підпитувати інших людей. Треба шукати нових людей і заступати ними тих, які вже своє відробили. Відносно двох зборів на покриття кошта Оборони Права Людини думаю, що збірка, переведена в УНС, не пошкодила збірки, переведеній в УККА. Ми збирали передусім від союзних членів. На жаль, обидві збірки не мали великого успіху. Головний радий Т. Шпікула питається, чи ми даємо моргеджі. Дасмо. В минулому році ми дали моргеджі на \$312,000, а крім того мали приватовані гроші в Канаді на будову церкви в Ріджмаунті, яка припинилася. В справі винайму приватних в новій будівлі ситуація поки що не змінилася. До заваг заступника гол. передсідника проф. І. Телюка про централізацію і децентралізацію може сказати, що нам треба одного й другого. Нам треба центрально планувати, а на місцях виконувати плани. Відносно питання концепції домінації або кооперації уявляю, що ніхто нікого не домінує. Відносно змін у репрезентації в УККА ми вирішили на Екзекутиві, що касир, якого ми призначили, перебралі всі функції і всі позиції, які мав попередній касир. Відносно запити про здержання платні за листопад мин. року головному секретареві висновок, що не сталося тому, що протокол конвенції в українській мові не був закінчений і тому я чека не підписав. Головний радий д-р Фуктей думав, що в труднощі ми повинні питати поради експертів. Ми самі є експертами в наших справах. Зали я став головним передсідником, я довгий час був заступником головного передсідника. Я маю досвід в союзних справах. Ледве чи ми знайдемо кращих експертів. А втім, статут вимагає, щоб поради давали головні радні. Це відноситься теж до наших інвестицій. Ми постійно одержуємо звіти інвестиційних інституцій. Крім того одержуємо інформації та поради від кредитових інституцій, з якими ми зв'язані. Щоб збільшити наш прибуток з інвестицій, ми набули навіть деякі статки. Справа продажу низькопроцентних облігів і набуття високопроцентних зв'язана з втратою, бо такі обліги мають низьку ціну. З цим треба поступати дуже обережно. Тепер інвестуємо наші гроші в новому будинку, який дав 10%. Відносно Будівельного комітету: його вибрав попередній Головний Уряд на те, щоб вирішив справу приміщення нового будинку та якого роду будинок ми повинні будувати. Він виконав свій обов'язок, і ми не докладали до життя нового Будівельного комітету після листопада мин. року. Давний комітет виконав своє призначення, будинок будуватиме, і вже нічого не можна змінити. Було підписано, що не всім членам дозволено відбудувати подорожі та репрезентувати УНСоюз. За винятком мене, всі подорожі схвалює Екзекутивний Комітет. В більшості випадків Екзекутива вирішує також і мої поїздки, хоч згідно зі статуту президент репрезентує організацію увесь час, Буває, що ми недоозволено відбутися деяких подорожей. Ми наприклад, не дозволили головному секретареві взяти участь в нарадах Неменал Френкел Конгрес, бо вважали, що його доведення подорож була б непродуктивна. Зокрема, не бачить ніякої користі для УНСоюзу зі співпраці з Комітетом Брадської діяльності цього Конгресу і в тому, щоб наш репрезентант працював для Конгресу над підручником братської активності. Відносно закиду, що я віддаю забагато часу на працю для інших організацій і мені не залишається достатньо часу на працю для УНСоюзу, можу заважати, що УНСоюз має обов'язок дати про інші організації, і якщо я не знайду часу для УККА чи СКВУ, то хто його знайде? Поза УНСоюзом я маю інші громадські зобов'язання. Відносно запити пані Чолик у справі пенсійної платні інформую, що ми маємо договір з Прюдентел Іншуренс Компані, і працівники, які працюють 10 років, користатимуться з цього плану. В загальному про план можна сказати, що після відроблення 25 років і безпенсійного 65 року наш службовець зможе перейти на пенсію з 30% його річного прибутку, якщо він не вищий за 7,800 та зі 40% свого річного прибутку понад цю суму. При цьому береться як основну прибуток перепису за останніх 5 років. Уважав цей план за корисний, тим більше, що службовець не платять до нього ніяких оплат, подібно як не платять на Блу Крос, Блу Шілді і групове забезпечення. Відносно потреби зміни статуту не уявляю, що статуту з такої необхідності, щоб його треба основно змінити. Ми змінюли його 5 років тому. В нашій Статутуєвій комісії тоді працював адвокат І. Панчук, який був аскураційним комішенером стейту Мічиган. То правда, що деякі зміни треба зробити, зокрема стилістичні та скоротити і в майбутній році окремий Статутуєвий комітет буде для цього призначений. На закид інж. Кальби, що звіт головного передсідника нищить репутацію Союзу і в ньому є тенденція нищити Організаційний Відділ і організаційний апарат в терені, слід відповісти, що настав найвищий час подивитися нас в очі і поставити питання, чи ми йдемо вперед, чи ні. Мій звіт не песимістичний, а реалістичний. Коли ми не йдемо вперед і не здобуємо стільки членів, скільки здобували чотири чи п'ять років тому, то це — реалізм. Є вже організації, які й під оглядом членів і під оглядом мастку йдуть униз. Ми ще далеко від того, але до того можемо дійти. Коли головний контролер п. І. Винник підкреслює, що ми збільшили свій масток в минулому році на приблизно три чверті мільйона доларів, то тут є сума 175,000 доларів, яку ми скористали на вимині канадських фондів. Порівняння нашої резерви з резервою аскураційних компаній немісце, бо ці компанії не можуть мати більше резерви як 10%, а крім того платять собі більшу дивиденду на свої статки і беруть більш платні, тощо. Ми можемо мати більшу резерву і з неї ми робимо велику громадську роботу, хочби заклади Енциклопедії Українства на яку ми видали \$300,000. Щороку доплачуємо до "Свободи" біля \$90,000, \$10,000 ми признали на Стипендіальний Фонд річно. Це все з нашої резерви. Праця у всіх наших департаментах важлива і важка. Також не можна погодитися з твердженням інж. Куропаса, що гроші роблять гроші. Ми вже мали випадки, коли великі грошові інституції застрягли. Відносно невилатлих призначень пожежів треба сказати, що ми все виплачуємо більше, як маємо прибутків з нашого Народного Фонду. Громадські пожертви йдуть з Народного Фонду, а не з нашої резерви. А втім, існують урядові обмеження щодо висоти виплат пожежів на братських ділі. Коли врахувати наші виплати на "Свободу" і інші ділі, це є більше, як нам дозволяють. З завагую, що головний передсідник УНСоюзу повинен більше репрезентувати УНС, а менше інші організації, я погоджуюся. Буває запит, чи Головний Уряд має якісь зобов'язки з являку

Успіхи нашої молоді

18-го січня 1973 року у стейтовому університеті Коннектикуту відбулось парадне надання ступеня на старшині Американської Армії і лєтунства вишкорманню цього університету, які були через цілий час університетських студій членами вишкільно-старшинського курсу. Між ними був наш нам добре відомий пластуни Юрій Стахів, син відомого громадського діяча у стейті Конн. довголітнього голови УККА відділу у Бріджпорті, та члена управи інших місцевих організацій Мінролаві і Дарі Стахів, які живуть у Стратфорді, Конн.

Юрій Стахів

Юрій Стахів успішно закінчив студії, одержавши диплом бакалавра в ділянці історії, мови і політичних наук. Як старшина Американської Армії має відбутися 2 роки чинної служби. Юрій Стахів є активний пластуни від сьомого року життя. Кожного року відбував пластові табори включно з лєтунсько-водним-майдівним у 1965, як також успішно закінчив "Лісову Школу" в 1966 р. у місцевій станиції був і є вишкільником. Належить до куреня "Хмельни-

ченка" в якому проявляє активність. У 1972 р. був "бунчужним" юнацького табору на Ювлейній Платі, зустріч як теж командантом юнацького табору на "Новій Тропі". Юрій Стахів, його молодший брат Микол, як і їх батьки є членами 59-ого Відділу УНС "Українська Січ" у Бріджпорті, Конн.

Михайло Галькевич секретар 59 Відд. УНС

Заклик до Тернопільців

Управа Об'єднання "Тернопільщина" у Філадельфії, що його організовано у 1957 р. а яке видало вже два томи регіонального збірника п. н. "Шляхами Золотої Поділля", розглянувши ситуацію на рідних землях і тут на наших поселеннях, як теж умовини нашого життя і праці нашого Об'єднання зокрема, прийшло до переконання, що без огляду на труднощі, що насуваються, треба коченно видати ще й II, останній том цього збірника, щоб гідно закінчити діяльність і праці Об'єднання. Це треба зробити якнайшкільше, тобто ще цього року.

Однією з важливих причин і с. ц. що більшість відповідей 26-тому "Історії міст і сіл УССР", до повно замовчувань, брехні та москвофільсько-комуністичної пропаганди. У зв'язку з тим насуваються питання, як будувати, розуміти нас, нашу історію, нашу культуру, нашу діяльність та нашу любов до рідної землі — наші майбутні покоління, не маючи інших правдивих матеріалів про нашу рідну землю? Чи ми можемо дозволити, щоб ворожою нам брехнію прийнято за правду?

Опрацюючи минувшину наших земель, нам прикро, що наші предки так мало матеріалів з цієї ділянки нам залишили і по части ходять користуватися чужими.

Дуже важливою справою, яка виринула саме тепер — це konieczність помістити статті про всі наші містечка і села яких є понад 80. Не зважаючи на старання поодиноких людей, яких адреси нам вдалося одержати, щоб написати статті чи спогади про рідні села, нам вдалося дотепер придбати (поза тим, що про них такі статті вже надруковані в попередніх томах) лиш 15, а то Вірки, Буничице, Березовиці, Дичків, Домагирів, Глубичок, Кривки, Купичів, Малашів, Острів, Петрівки, Пронятин, Середники, Шля-

з будовою нового дому. Очевидно що має, але треба зняти до уваги, що місце будови вирішено, контракт під дім є в будові. Немає вже нічого, що можна було б змінити. Тепер треба залишатися справа ретнування дому. Відносно українських курсів на Союзі був запит, чи ми виконаємо рекомендації, приготувані декілька років тому окремою комісією чи не виконали. Виконання рекомендацій є в тоді, але ми не передаємо великих змін з уваги на кошти — бодай в цій році. Можливо, що в майбутності. Минулого року ми мали дуже мало учнів в порівнянні з попередніми роками. Молодь подорожує по Європі за дешеві кошти та має подібні курси на Гарварді, в Манітобі і деінде. Над проектом змін працює студентка Галіна Дуда і я думаю, що ми зможемо дійти до певних закінчень. На запит головного радного Т. Шмагла, чи теперішній склад учительського збору може перевести ці зміни, відповісь с, що нам прийдеться зробити компроміс.

Після закінчення відповідей головного передсідника Н. Лисогора, заступник гол. передсідника проф. І. Телюк підкреслює, що не дістав точного висвітлення на своє запитання. На екзекутиві 26-го березня ц. р. від підпису справу репрезентації УНСоюзу в Екзекутиві УККА і виснесено рішення, що ця справа буде схвалена після вибору касира. До його твердження прилучиться заступниця гол. передсідника пані Марія Душник. Головний передсідник заявляє, що на виснесено сенатора Юзика було схвалено, щоб пані Душук не тільки виконувала всі функції головного касира, але також всі інші функції, які виконував попередній касир. Це твердження підтримує голова Контрольної Комісії мтр І. Тервек, покинувшись на своє прохання затишати. На цьому закінчено сесію о год. 6:30 вечором, відкладаючи її продовження до вечірньої сесії, яка має початися о год. 8-й веч.

(Продовження буде)

Молодь ОУВФ продовжує протисовєтську акцію

Нью Йорк (і.к.). — Продовжуючи протисовєтську акцію, започатковану в роки війни Крут 29 січня, молодь Організації Українського Визвольного Фронту Нью Йорку та околиць провела на місцевих американських високих школах широкую роз'яснювальну акцію в справі арештованих і суджених українських діячів в Україні. Серед студентів універ-

Совєтська зовнішня торгівля в 1972 році

Москва. — М. Сєнін, директор совєтського Міжнародного інституту економічних проблем світової соціалістичної системи, опублікував догугу статтю в "Правді" з 8 лютого н. т. "Інтеграція і наука", в якій обговорює шляхи і форми суцільної інтеграції "світової соціалістичної системи" з акціями останнім наукових досягнень. Як виходить з цієї статті, в Москві розраховано план такої інтеграції, розраховано на 15-20 років, що реалізуванні якого ця "соціалістична система" творитиме "господарську одиницю". Іншими словами, йдеться тут про поширення прикладу такого СССР на всі сателітні держави, які, як пише "Правда", займатимуть територію 25 міль. кв. кілометрів (10% всієї земної площі) з населенням 349 міль. чоловік (10 відст. всього населення землі). На сучасному етапі, світова соціалістична система" дає 38% всієї світової промислової продукції. Здійснення комплексного плану дозволить країнам РЄЕ (Радянській Європі) та за-

Трагічна подія в Іркутській області

"Правда" з 4-го лютого ц. р., провадячи кампанію боротьби проти браконьєрів, описує, як стріляють дичину в лісах, порушуючи закони про ловлення, розповідає про трагічний випадок, що стався в засіпках лісах Іркутської області. Мисливці - фахівці і студенти Віктора Мойсєєва - Лисенка заклали над річкою убитими з мисливської рушниці. Відбувся суд і визначено, що вони напали на браконьєрів та за-

Совєтський зоолог виступив на захист вовнів

У московській пресі почало з'являтися більше-й більше заклики зоологів, скерованих на рятують ... вовнів. Тих диких звірів нараховували до 500 000 штук в СССР перед другою світовою війною, коли їх почали були винищувати, але під час війни їхня кількість знову збільшилася. По війні й особливо в останніх роках полювання на вовнів стало не лише модою, а й добрим заробітком, бо держава платить за кожного вбитого хижаків. Найбільше полюють на вовнів у Сибіру й доволі щасливий ройнак, дуже часто з літків та з гелікоптерів, від яких диких важко сховатися. Зоолог М. Кошлов надрукував у газеті "Советская Россия" статтю, в якій остерігає господам, що даліше винищення вовнів призведе до ліквідації баліву в природі.

Вісті з театру СУМА в Балтіморі

Вже від довгого часу при Осередку СУМА в Балтіморі існує театральна - аматорський гурток під керівництвом довголітнього виконавця СУМА Т. Кузьмів. Протягом існування цієї гурток дав ряд поважних драм і інсценізацій на різних місцевих імпрезах. Тепер усього аматорський склад в числі 35-ох осіб якічесь підготовою до дуже великої і цікавої драми-називи на 4 дії зі співами, танцями і музикою під заголовком "Оленка і Покотигоршок". Цю драму інсценував на підставі народної казки сам режисер Т. Кузьма, яка зовсім різниться від інших подібних п'єс. Після побудована на доволі високим релігійним, національним і мистацько-ви-

Управа Театру - аматорського гуртка

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — НЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ. ДОРОСЛОМУ ВІН НЕ ЧАСТІВБА ДУЖЕ ВОРОГО — НЕ ПРОГАНЬТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Д-р О. Г. Співер
Спринг-Дейлс, Нью-Йорк
Радіо-використання в найближчій дільниці.

ВШ. К. П. Янгстау: Ваш допис, що "Свобода" у статті і дописі дискримінує тих, що не є членами Українського Народного Союзу, було б правильніше звернути до тих, що їх обороняють — не членів УНС, бо не УНС і його орган "Свобода" дискримінують їх, але цілком навпаки, вони дискримінують членів УНС. Очевидно, що ми маємо на увазі те, що дохід не може бути членом з уваги на свій вік, стан здоров'я і подібне, але — в нашій опінії — немає жодного аргументу, який зору його особистих інтересів, як і з національного — громадських — той, хто може бути членом УНС і з цього не користає.

ВШ. М. О. О. К. П. Р. та інші, які прислали свої заваги до репортажів ред. Л. Полтави "Чотири дні в Чикаго". Як це завжди буває, одні хвалять репортажі, інші за них докоряють. Для загального висвітлення тільки скажемо, що ред. Полтава не був висланний до Чикаго спеціально для репортажу, тільки редакція скористалася з того, що він був туди запрошений деякими із місцевих установ і його завданням не було писати все і про всіх, а тільки про те, що він приїжджав мит побачити і пізнати. Він своє призначення виконав вповні виконав. Сподіваюсь, що буде ще багато і нагод для дальших репортажів про стан, розвиток і працю нашої громади в тій великій метрополії.

ВШ. Д-р А. Г. Джамейка: Дякую, за листа і інформацію. Тому, що повідомлення стосуються до людського здоров'я, ми зможемо його використати тільки тоді, як матимемо в цій справі опінію інших кваліфікованих професіоналістів.

ВШ. Л. К. Нью-Йорк: Ми одержали Вашого листа та широ співчуваємо Вашій долі. Але, якщо ми Ваше зажелання надрукували, то по всьому правдоподібності не тільки той третій, але і ми з Вами опинилися б у "Іванові, хай" за зневагу і наклеп, бо так ці справи оцінює закон, якщо вони є документально доказані.

Історія мистецтва

в прозірках у ЛНКиЮбі в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Із розмови зі скульптором Михайлом Чернишовим, головою Об'єднання Мистців України в Америці, довідуємося, що тут, в порозумінні з Управою ОМУА, вже від кількох місяців йде праця над виготовленням прозірок з історії українського мистецтва. Технічною сторінкою виготовлення прозірок займається Любомир Вороневич, а підбором і упорядкуванням матеріалу мистець Богдан Певний. Понад тисячу прозірок охоплює цей галузь мистецтва від праісторичних часів до нашої сучасності і призначені служити допоміжним матеріалом для кращого вивчення історії українського мистецтва в загальному, а в системі українських студій зокрема. Щоб випробувати ефективність навчання за допомогою прозірок, мистець Богдан Певний прочитав учора в старших класах Школи Українства в Джерсі Сіті в шкільному році 1972/73 п'ять лекцій з висвітленням по 80 прозірок на кожній. "Початки мистецтва на Україні", "Мистецтво Київської Русі", "Оборони споруди в Україні з Х-XVI ст.", "Мистецьке оформлення української рукописної книги і позатекстової в Україні", "Дерев'яна архітектура в Україні", "З огляду на зростаюче число зацікавлених цією справою, особливо педагогів, Управа ОМУА рішила провести ряд вечорів з висвітленням виготовлених прозірок. Перший такий вечір "Історія українського мистецтва в прозірках" відбувся у майбутньому суботу, 17-го лютого, в Літературно-Мистецькому Клубі в Нью-Йорку, о год. 7-й вечір. Перший вечір охоплюватиме початки мистецтва в Україні, трипільську культуру, мистецтво скіфів, сарматів і автів, епоху мистецтва Восточного царства, архітектуру, монументальне і станкове мистецтво та оформлення рукописної книги Київської Русі. Модератором вечора буде Богдан Певний. Про слухачів вечорів з цього циклу буде своєчасне повідомлення в пресі.

ВІДБУЛАСЯ РІЧНА СЕСІЯ РАДИ МИТРОПОЛІ УПЦ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

зменшилось на майже 50%. Школа навчання релігії, т. зв. недільні, виглядають де-що краще, але й там є чимало до побачання та підсилення. Зараз сама мова йде про багаторічне береться до алаштування українсько-знавчих шкіл, а перед ведуть молоді організації, зокрема ОДУМ, численні виховники якого віддають багато часу й енергії для втримання шкіл, а з ними українського духа по парафіях. Рада Митрополії вислала в цій справі далекобійне рішення, зобов'язуючи всіх священників та парафіяльних урядів, щоб вони негайно розпочали організацію шкіл там, де їх немає, не звертаючи уваги на кількість учнів. Також зобов'язала парафію дати вчителів та всім молодечим організаціям далішню допомогу, а зокрема для Укр. Прав. Ліги та ОДУМ-у, оскільки членство їх православного віровизнання та виказало до цього часу чимало енергії в цьому питанні. При Консисторії створено відповідну референтуру для справ шкільництва з добром кваліфікованих людей.

Питання шкільництва, а з тим напів майбутніх свідомих кадрів, як виказалося, стоїть у системі УПЦ у такому ж несприятливому стані, як і цілі української громади.

Обговорюючи позачергові справи, Рада Митрополії прийняла ухвалу про проведення третього міжнародного конгресу в Гарвардському університеті та висловила надію і побажання, щоб вірні УПЦ і далі допомагали в майбутньому році цієї наукової установи, як це вони робили досі зважачи, що цей Центр, разом із багатьма нашими науковцями, унікальними середокми у встановленні, зможе відіграти важливу роль для втримання української духовності.

При громадських справах Рада Митрополії, вислухавши окремих інформацій про останній Конгрес УКА та його заходи, висловила глибокий сумнів, що цей Конгрес виконав побажання в питаннях завершення соборності, та ствердила, що в ділянці системи УКА є чимало до побачання по лінії покращання. Дивлячись на справу майбутнього Конгресу СКВУ, Рада Митрополії зайняла вичікувальне становище, сподіваючись, що засади соборності, діловості і доцільності знайдуть своє місце на Конгресі.

Між іншими різними справами Рада Митрополії вирішила включитися в урядове святкування 200-ліття ЗСА. Окремих справами були питання організації 40-ліття Великого Голоду, справа оборони переслідуваних діячів культури в Україні тощо. В справі оборони Прав Людини в Україні вийшла від Ради окрема резолюція, а її за підписами Митрополита та Єпископів, буде розіслано до видатних політиків ЗСА, ООН, ЮНЕСКО, Комітету Людських Прав і т. д.

Окреме прийняття вислано до новообраного Вселенського Патріярха Димитрія, вітаючи його на Престолі Вселенського Православ'я та дякуючи йому за його ставлення до нашої УПЦ, яке, як і за попереднього Патріярха, супроводжується добрими зв'язками діловості і пошаною. Між іншим, цікавим епізодом в справі взаємодії між Вселенським Патріярхом та нашою УПЦ був останній лист Патріярха, в якому Митрополита нашої Церкви ти-тулюється "Служителем св. Літургії", що, на думку аналізів церковного права, треба вважати далекобійним.

Тижень фільмів Василя Авраменка

Скрентон, Па. — Українці в Басейні твердого вугілля, зокрема в околиці Скрентону, матимуть нагоду побачити давніші й найновіші кінотвірні продукції відомого мистця українського танку Василя Авраменка, який частину свого часу завжди присвячує фільмуванню. Тижень Кінотвірних Фільмів Василя Авраменка розпочнеться у Скрентоні з 11-го лютого й триватиме в тому районі у різних місцевостях до 20-го лютого включно. Повідомлення про місцеві кіносеанси та зустрічі з Маестром будуть передавані на місцевих радіоаудіоапаратах та оголошені в церквах після Богослужень. Між пропонуваними фільмами є "Маруся" — "Ой, не ходи, Грицю", з ко-лядками й шедівками у виконанні хору О. Кошиця, "Українські танцюристи" — в Білому Домі у Вашингтоні, у Оттаві в Канаді, у далекій сонячній Австралії. До програми включено найновіший документальний фільм В. Авраменка — "Український Великдень в Єрусалимі".

Ніксон запевняє зміни у зовнішній торгівлі ЗСА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тість валют буде визначуватися поточним попитом і подорожжю на фінансовому міжнародному ринку. З моменту кризи на Заході монетаристів ССРС та інші соціалістичні країни, вартість валют яких є заздалегідь визначувана урядом у відношенні до інших валют. На вістку про поновлення девальвацию американського долара, що на рахунок закупки зерна в ЗСА на суму 1.2 біл. доларів ССРС вплатив всього 200 міль. доларів. Баланс буде сплачуваний у доларах зменшеної вартості, тобто на долар встановлений на 74.61 копійок за долар (до девальвации обмінна вартість 100 міль. доларів).

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
МАМИ й БАБУНІ
ОЛЬГИ СЛИЖ
будуть відправлені
ЗАУПОКИНІ СЛУЖБИ ВОЖІ
в **понеделок, 19-го лютого 1973 року:**
в Церкві СВ. ІОСАФАТА в ТРЕНТОНІ, Н. Дж., о год. 8:30 ране;
в Церкві СВ. ЮРА в НЬЮ-Йорку, о год. 8:30 ране;
в Церкві ПРЕОБРАЖЕННЯ в ШАМОКІНІ, Па., о год. 7:45 ране;
в Катедрі СВ. МИКОЛАЯ в ЧИКАГО, Іл., в НЕДІЛЮ, 18-го ЛЮТОГО, о год. 8:30 ране.
Про участь в Богослуженнях та молитви за душу Покійної просить:
ДІТИ й ВУКУНІ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
ОСИПА НАГІРНОГО
будуть відправлені
ЗАУПОКИНІ СЛУЖБИ ВОЖІ
в **четвер, 22-го лютого 1973 року**
в МЕНДОРНІ, Австралія і РОССФОРД, Огайо.
Просимо ласкаво Прийти і Знайомих згадати Покійного у своїх молитвах.
РОДИНА

Замість квітків на могилу
св. п. проф. О. І. Повстенка
жертвуйте на підтримку
Української Вільної Академії Наук у США:
25 ДОЛ. — П. І. М. Озарченко; 15 ДОЛ. — Іван і Ірина Колос; 10 ДОЛ. — Д. І. Корбута, Г. І. М. Коби, В. Давидович; 10 ДОЛ. — Я. Бірюк, О. Воронцов, М. Дольницький, О. Драган, Ю. Ільницький, В. Колосок, Ю. Кравчук, А. Кулик, В. Олександр, В. Олександр, М. Фра-духенко, Р. Хом'як; 10 ДОЛ. — Ю. Давиденко і С. Приходко.
Родина Покійного висловлює щире співчуття.

Замість квітків на спільну могилу
с.п. п. дир. **ЕВСТАХІЯ ГОМОТЮКА**
висловлює суму 30.00 доларів на Українських Інвалідів.
Б. І. БОЯРСЬКИЙ

Замість квітків на спільну могилу
Б. П. ЄВГЕНІЙ І ІВАНЧУКОВ ЛЕВИЦЬКО
Матері нашої зятя Бориса Левицького, складаємо 50.00 доларів на Наукове Товариство ім. Шевченка у Сарселі.
Д-р Володимир І. Мейсін КОКОРУЗ

Замість квітків на могилу
с.п. п. інж. **РОМАНА ГОЙДИША**
складаємо 10.00 доларів на Ювілейний Фонд НТШ в ЗСА
Озон Парк, Н. Й. Проф. д-р Василь І. Софія Лема

Замість квітків на спільну могилу для Дорогої мамі
Б. П. ІРЕНИ ПОДЮК
складаємо 25.00 доларів на "Дорогу в Петербург"
Д-р Олександр і Анна ХОМІН

бл. п. ІВАН МИХАЙЛО ПОЧТАР
мар. 21-го листопада 1925 року в Мостках Малых, пов. Радва Румунія в Україні.
Невинною гарем прибиті:
дружина — **ЛЮДМИЛА** сестри — **АНДРЕЙ** донька — **ГАНУСЯ** сини — **МАРІЯ** брати — **РОМАН** і **МИРОСЛАВ** з дружиною **ГАЛІНОЮ** і дітьми сестри — **АННА** і **ОЛЬГА** з родинами в краю тесть — **ДАМ'ЯН** і **АННА** ЯРКИ сини — **ВОЛОДИМИР** ЯРКО з дружиною і дітьми племінники — **ВОЛОДИМИР** ЯРОСЛАВ **ПОЧТАР**
Василь і донька Родина в Америці і в Україні

бл. п. ІВАН ПАСЛАСЬКИЙ
ПАСЛАСЬКИЙ буде відправлений 15-го ЛЮТОГО 1973 р. в ГОЛІВУД, Каліф.
ВІСНУ ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Гарем прибиті:
КАТЕРИНА — дружина ГЕЛЕН — сестра з родиною сестрички — **МИРОСЛАВ** з дружиною **ІРЕНЮ** ЕМЕЛІЯ — сестра з родиною сестрички — **СУЗАН**, **НИКОЛІ** і **БЕАТРИС** і **Катерина** ЛІНА — сестра з родиною в Україні ЛЮБА — сестра з родиною МАРІЯ — сестра з родиною КУЗЮК — **СТАНІСЛАВ** з дружиною **МАРІЄЮ** КУЗЮК і кузини з родинами **Василь** і **дочка** Родина в ЗСА й Україні
Гелен Корут 12127 La Malda St., N. Hollywood, Calif. 91607

бл. п. МИХАЙЛО САВАРИН СЕМЕНОВИЧ
в середу, 31-го січня 1973 року, на 67-му році життя, помер нашої Найдорожчої **МАМА** і **БАБУСЯ**
бл. п. АННА САВАРИН
з роду **АТАМАНЮК**
в середу, 31-го січня 1973 року, на 67-му році життя, помер нашої Найдорожчої **МАМА** і **БАБУСЯ**
На спільній могилі на їхній могилі складаємо:
\$100.00 на Патріарший Фонд;
\$100.00 на Шевченківський Фонд КВК;
\$100.00 на Енциклопедію Українства;
\$100.00 на Катедру Українства — Гарвард;
\$100.00 на Південний Дім в Аргентині і п.л. пресоний фонд;
\$100.00 на Дім Школи Української Молоді в Едмонтоні.
В спільному сумі:
ПЕТРО і **ОЛЬГА** САВАРИН, сини і невістка **ВІРА**, **МИХАЙЛИК** і **ГАННА** — внуки Едмонтон, Альберта, Канада

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ГРОМАДСЬКИЙ ОСЕРЕДОК в КЛІВЛЕНДІ, Огайо
повідомляє Українське Громадянство Клівленду в околиці, що
в **неділю, дня 18-го лютого 1973 року** о год. 4-й по пол.
у **ВЛАСНІЙ ЗАЛІ ОСЕРЕДКУ** 4440 Great Road
МИКОЛА БІГУН
ВИГОЛОСИТЬ
2-гу ЧАСТИНУ СВОЄЇ ДОПОВІДІ
"Від 4-го Універсалу УЦРади до 7-ої Сесії УНРади"
Змістом 2-ої частини доповіді будуть: 1) Проблеми української національної консолідації; 2) 7-ма Сесія УНРади: її неспокійні наслідки; 3) Ситуація і думки перед 8-м СКВУ.
УПРАВА

УКРАЇНЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
Наукове Засідання
ІСТОРИЧНОЇ СЕКЦІЇ АКАДЕМІЇ
Доповідь д-ра **МИХАЙЛА ВОСКОВИЧЕНКА** (професор історії в Коннектикут Статі Університеті): "Розвиток націоналізму серед не-російських народів перед революцією 1905 року".
Засідання відбудеться в неділю, 18-го лютого 1973 року, о 4-й год. по полудні в будівлі Академії: 206 West 100-та вул., Нью-Йорк, Н. Й.

ПЛАСТИРИНГ з НЬЮ-Йорку, Н. Дж.
КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНИЦІ
з Презентацією Дебютанток
в **суботу, 17-го лютого 1973 р.**

Окружний Комітет Відділів УНСОюзу у Філадельфії, Па.
повідомляє, що
ЮВІЛЕЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Філадельфійської Округи УНСОюзу
в **35-ліття Округи**
— відбулися —
в **неділю, 4-го березня 1973 року**
в залі Українського Спортивного Осередку "Трибу"
при 4932 Н. Брод вул., Філадельфія, Па.
ПОЧАТОК о год. 2-й по пол.
НА ПОРЯДКУ ДНЯ НАРАД:
1. Відкриття. 2. Вибір Пресидії. 3. Вибір Наглядної Комісії. 4. Висвітлення протоколу з попередніх загальних зборів. 5. Завдання до прочитання протоколу і його прийняття. 6. Звіт членів Управи: голови, секретаря і касира. 7. Звіт Контрольної Комісії. 8. Дискусія над звітами. 9. Ухвалення абсолютної управи. 10. Доповідь ПОСНІА ЛІСОВИКОРА, гол. представника УНС. 11. Вибір Управи і Контрольної Комісії на рік 1973. 12. Висновок і побажання. 13. Закриття зборів.
До участі в зборах зобов'язані присутити, секретарі, касир і комітетні делегати наступних Відділів УНС: 10, 32, 45, 62, 83, 105, 116, 128, 153, 156, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 383, 388, 397, 422, 424, 430, 479.
У зборах візьмуть участь наступні Голови Управ УНСОюзу:
НОСІН ЛІСОВИК, головний представник;
Д-р БОГДАН ГНАТЮК, головний контролер;
Д-р ІВАН СКАЛЬЧУК, головний контролер;
По зборах відбудеться
Спільна Перекуска
ЗА ОЖЕЖНУ УПРАВУ:
Д-р Володимир Галан — головний голова
Іван Давидович — голова
Іван Скович — голова Конгр. Комісії

Нова, модерна, багата зала
"BIRCHWOOD MANOR"
111 N. Jefferson Rd.
WHIPPANY, N.J.
Початок —
год. 8:00 вечора

Увага Флорида!
ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в МАЯМІ
Субота, 24-го лютого 1973 року, о год. 7:30 веч., в Українсько-Американському Клубі в Маямі — 3595 N.W. 35th St.
Оркестра: Мк. Кейо. Святковий український буфет! Виправка! Несподіванки!
Увага Флорида!
Ваштовус 368-й ВІДІЛ УНСОЮЗУ
Вступ 2.00 долари
ПРИЙДУТЬ ВСІ МІСЦЕВІ І ГОСТІ!
СОЗОВИЙ ДЕНЬ ЦЕ РОКОВА НАГОДА ЗУСТРІЧІ ВСІХ УКРАЇНЦІВ НА ФЛОРИДІ!

